

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 6 K, za druga izvenavstrijske dežele 8 K. Kdor hodi sam po nje, plača na leto samo 3 K. — Naročnina se pošilja na: Uredništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušlja do odpovedi. — Udje „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisni se ne vračajo. — Upravištvo: Koroška cesta št. 5, sprejema naročnino, inšerate in reklamacije. — Za večkratne oglašne primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ stane beseda 5 vin. Parte in zahvale vsaka peščica 24 vin., izvaje in Poštano 36 vin. — Inšerate se sprejemajo do tolnj opoldna. — Nezaprite reklamacije so poštnine proste.

V slovenske šole!

Zopet se bliža čas, ko se začnejo srednje in po narodno-mešanih krajih (večinoma tudi ljudske šole. Za slovenske stariše nastopa dolžnost, da spravijo svoje otroke v šole, kjer bo njih dobro napredovanje najbolj zasigurano. Za to velja staro pravilo: Slovenske otroke v slovenske šole!

Marsikje očetje ne bodo doma, nahajajo se na bojiščih. Pošteni rodoljubi in naj v svojih okoliših radevolje grede zapuščenim materam s svetom na roko in naj se, ako treba, ne ustrašijo tudi žrtev.

Slovenski narod je v sedanjih vojski izgubil že mnogo svojih vrlih sinov. Za to pa je dolžnost doma ostalih rodoljubov, da skrbijo za dobro narodno vzgojo slovenskega naraščaja. Dobro vzgojenega naraščaja bomo pošteno potrebovali, kajti Avstrija po vojski ne bo pozabila svojih zvestih Slovencev, temveč jim pripravila lepšo bodočnost. Ne dajmo se motiti po posameznih dogodljajih, ampak trdno zaupajmo v Boga in cesarja.

Za slovensko bodočnost pa vzgajajmo tudi slovensko decu. Slovenski otroci v slovenske šole!

Nakup in prodaja semenskega žita.

Podružnica vojno-žitno-prometnega zavoda za Štajersko je vse potrebno uredila, da se poljedelci preskrbijo s semenskim žitom za jesensko setev. Komisijonarji so že nakupili večje množine semenskega žita, t. j. rži in pšenice. Komur manjka letos semenskega žita in ga v domači občini ni dobiti, naj se oglasi pri občini, katera mora vsa tozadavna naznanila vposlati okrajnemu glavarstvu. Navede se naj velikost njiv, določenih za jesensko setev in koliko žita se rabi. Cene za semensko žito so uradno stedeče nastavljene: pšenica od 1. septembra (očiščena) 37 K 77 v, od 15. septembra naprej 36 K 37 v, neočiščena od 1. do 15. septembra 36 K 2 v, od 15. septembra dalje pa 35 K 3 v. Rž stane očiščena 30 K 26 v, neočiščena 28 K 86 v. Če občina ali okrajni odbori sami preskrbijo čiščenje žita smejo za to delo računati: za čiščenje 100 kg pšenice 1 K 80 v, za rž 1 K 40 v. Nabava semena se lahko vrši tudi naravnost med posetniki domače občine, a pri prodaji in nakupu semena med občani mora posredovati župan in se mora vsako prodajo in nakup semena natančno zapisavati in o tem poročati okrajnemu glavarstvu. Za medsebojni nakup in prodajo semenskega žita veljajo goraj označene cene.

Omejitev klanja govede in svinj.

Poljedelsko ministrstvo je z odlokom dne 6. julija odredilo, da se govedo in svinje, za katere v živinskih potnih listih ni izdano potrdilo, da se smejo zaklati, ne smejo več pripuščati na sejme za glavno živino. Mnogokrat se je že zgodilo, da so se pri nakladanju večjih živinskih pošiljav živinski potni listi in potrdila tako zmešala, da pri izkladanju na sejmih za glavno živino, zlasti ako se je prignalo več živine, ni moglo določiti, ali spadajo živinski potni listi in potrdila skupaj, in da je povzročilo zavrnitev klavnih živali, oziroma naprtilo neljube posledice.

Zatorej je ukazano osebam, katerim je poverjeno podeljevanje klavnega dovoljenja in izdajateljem živinskih potnih listov, da zanaprej prišijejo potrdilo k potnemu listu, ki je izdano za dotično žival, tako, da pozneje teh dveh listin ni mogoče poškodovati brez vidne škode. Nadalje je naznanilo c. kr. poljedelsko ministrstvo z odlokom z dne 11. julija t. l. z ozirom na to, da v omenjenem ministrskem ukazu ni nikakih naredb o plači v § 2 tega ukaza imenovanih izvedencev, kateri se namestijo za dajanje klavnega dovoljenja, da se more v obsežnih ali iz več krajevnih delov obstoječih občinah v primerne potrebe določiti tudi

več oseb za izdajanje klavnih dovoljenj. Ob tej priliki se je izdalo novo uradno naročilo, da se določbe tega ministrskega ukaza neprenehoma strogo izvršujejo in natančno izpolnjujejo predpisani roki glede poročila, ki ga mora o podati občine okrajnim glavarstvom.

Vojno zavarovanje v prid vdovam in sirotam padlih.

Zene, oziroma sorodniki mož in sinov, ki so v poklicani pod orožje, lahko iste zavarujejo za življenje, t. j. če zavarovane pade v vojni ali umre za ranami ali za kako boleznijo, lahko svoji dobijo po njegovi smrti izplačano svoto, za katero so ga zavarovali. Pomožni sklad za vdove in sirote cele oborožene moči je postavke premij za vojno zavarovanje znatno znižal.

Premije torej znašajo zanaprej:

Za pripadnike linije (redne vojske), rezerve in deželne brambe 7%, namesto kakor dozdaj 9%;

za pripadnike trenja in sanitetnih čet in vojaške zdravniške 5%, namesto kakor dozdaj 7%, ako glavnic, za katero se zavaruje, ne presega svote 2 tisoč kron.

Za pripadnike črne vojske ostane dosedanji premijski postavek kakor dozdaj nespremenjen v veljavi.

Natančnejše podatke o vojnem zavarovanju se dobi pri okrajnih glavarstvih in davkarijah.

Avstrijsko-italijansko bojišče.

Odkar so se naše čete, a tudi naši topovi na italijanski fronti pomnožili, je Lah izgubil še zadnji del svoje korajže. Sedaj se poroča samo o artilerijskih bojih in posameznih infanterijskih napadih, ki pa ne kažejo več iste ljutosti kot poprej. Gotovo je, da se bodo Lah zopet povrnili k ljutim napadom, toda sedaj se morajo še skrbneje pripraviti kot poprej, ko še nas ni bilo toliko.

Lahi so baje že izgubili v dosedanjih brezuspešnih napadih tri desetinke svoje armade in zelo veliko oficirjev. Za to, se mora v poklicati vedno več mož in mladeničev pod orožje, kar posebno hudo čutijo italijanske tovarne. Gotovo tudi laškimi kmetom to v poklicavanje ne de dobro, toda premalo so organizirani, da bi njih glas prišel na površje.

Ali in kdaj se bodo Lah udeležili bojev ob Dardanelah, o tem ni nič gotovega izvedeti. Poročila si nasprotujejo. Po našem mnenju se jih bodo gotovo morali prej ali slej udeležiti, kajti sicer jim Angleži ne dajo več niti denarja niti premoga. Posebno pa se bo na Lahe še sedaj močno pritiskalo, ko niso mogli Avstrije niti premakniti, kamoli razdrobiti, kakor so pred vojsko svojim sedanjim prijateljem obetali. Pomisliti je tudi treba, da je laška pomoč pri Dardanelah vsak dan bolj potrebna, ker je ruska pomoč za dalje časa popolnoma izključena.

Izjalovljen načrt za september.

Vojaški kritik v „Stockholms“ Dagbladu“ razpravlja obširno o polomu načrtov četverozvezja, ter pravi glede Italije, da bi bila morala po sklepu generalnega štaba četverozveze v septembru zadovoljiti se ob Soči z obrambno pozicijo, en del svoje armade pa bi morala poslati v Dardanele, drugi del pa proti jugu Male Azije ali proti Siriji, da bi bila prerezala glavne zveze Turkov skozi Adano in Halebe v korist Angležev. Italijanske čete bi bile morale čez Franche Comte priti na pomoč generalu Joffreju, da bi bil mogel napasti Alzaško-Lotarinško. Ali vse to se je razbilo. Avstro-ogrške čete so šle od zmage do zmage in izjalovljen je načrt četverozveze za mesec september.

Ta načrt je bil razlog, da se je Italija tako si-

lila in trudila v mesecu avgustu, da bi prodrila soško fronto in zagospodovala nad Gorico in celo okolico — ali vsi naporji so se razbili ob hrabrosti naših čet. Sedaj čepijo italijanske vojne sile še vedno ob Soči in položaj se ni izpremenil tako, da bi zadoščala kakva obrambna pozicija ob Soči — izjalovljeni so vsi načrti.

V bližini Gorice.

„Slovenčev“ dopisnik piše iz Gorice:

Tretji mesec vojske z Italijani je za nami, trinajsti teden živimo v bojni črti. Privadili smo se, kar nas je ostalo, marsikomu, še bolj pa smo se odvadili temu in onemu. Čas pa drvi nevzdržno naprej. Italijani so še vedno tam, kjer so bili prve dni, naši junaki prav tam kakor izpočetka in neprestano čakajo, da jih spuste naprej, naprej čez Brda in Furlanijo proti Vidmu in Benetkam.

Že nekaj tednov, od konca julija naprej ni več velikih bojev v bližini Gorice. Seveda še vedno pride kaka granata v mesto ali okolico, kjer poruši ali pobije, a le po malem, naši topovi se oglašajo bolj redkoma, samo včasih je čuti po noči prasketanje pušk in ragljanje strojnih pušk. Večkrat pa grm tam od daleč čez Kras ali pa čez Kanalske hribe. Vedno pa brenči ob določenih urah, ako je vreme ugodno, nekaj zrakoplovov, naših ali sovražnih. Nič posebnega več, nič novega!

Zadaj za goriško fronto.

Od Tržiča pa tja gori do Koroške divja danzadnem boj, sedaj srditejši, sedaj lahnejši. Danes se zdi, da popolnoma ponehava tu, jutri zopet drugod, da pozneje izbruhne s tem večjo silo. Topovi grme neprestano, kakor da besni nad pokrajino silna nevihta. Vmes pa strahotno brenčanje v zrak režoščih krogel. Naenkrat poneha na kaki točki grmenje topov. Poči par puškinih strelcov, potem pa oživi streljanje s puškami in se prične razdevajoči ogenj strojnih pušk. Ogenj postaja vedno silovitejši, dokler na tem ali onem delu fronte naraste v nepretrgan hrušč. Potem nastane naenkrat mir. Italijani so zopet enkrat poizkusili naskok in so bili odbiti, kakor vedno.

Tam zadaj delajo saperji brez strahu in neumorno postojanke za rezerve. Tu intam razstreljavajo skale ti najvišje cenjeni tovariši pehote. Še bolj zadaj, iz varnega zakritja, streljajo topničarji svoje pogubonosne krogle. Poljska artilerija. V začetku vojne so se čule večkrat pritožbe proti naši artileriji. Te pritožbe so utihnile že zdavnaj. Daleč spodaj v rojni vrsti pehote leže njeni opazovalci. Z nezagrešljivo gotovostjo zaštevajo krogle svoj cilj. Telefonske črte vodijo od artilerijskih postojank in pehotnih oddelkov k višjim poveljništvom, kjer se ugotavlja položaj in se vsakemu sovražnemu gibanju odgovarja s protiukrepi. Za postojankami poljskega topništva so težki dalekonosni topovi, nameščeni tako, da se ne vidijo niti od blizu in dobro zakriti tudi pred letalci. Človek še skoraj ne bi mogel verjeti, da morejo topovi z gotovostjo zaštevati vse razdalje, ki jih ne dosega prosto oko. Tehnika je tudi tu premagala sijajno vse težave. Daljnogledi z nitnimi križi omogočajo natančno merjenje na razdalje, ki jih je opazovalec ugotovil s svojim daljnomerom. Dasiravno morda prva ali druga krogla, ker je cilj tako majhen in razdalja 12 do 16 km, ne udari naravnost na cilj, ga tretji strel gotovo ne zgreši več.

Dalje zadaj počivajo v šotoriških rezervah, pripravljene, da v slučaju potrebe posežejo vmes. Tudi te niso brez dela. Videti je tu tovarno živino, bolj zadaj pa vozove. Z obojnimi dobavljajo, kjer je mogoče, municijo, živila in v sodovih najpotrebnejše, kar je, pitno vodo, ki je je tako malo. Toda tudi pomanjkanje vode ima svojo dobro stran, kajti v bližini fronte se vodnjaki in studenci le preračji okužijo, iz česar nastajajo potem nalezljive bolezni. Tako pa prinaša vsak sod iz oddaljenega studenca četam vedno čisto vodo.

Zopet še nekoliko bolj zadaj, do koder ne segajo več topovi, so nastanjene čete. Strojne puške in pa artilerija se nahaja tu v popravili. Popravljajo se poskodbe, ki so nastale pri streljanju ali po sovražnem ognju, moštvo se odpočiva po izčrpanih naporih v boju in prav tako tudi konji. Odtod se vičijo na vse strani cele vrste prihajajočih voz z mesom, živili,

kruhom in municijo, poleg vasi pa je videti večje ali manjše skupine drugih voz, ki so pripravljene za uporabo. Ob tekočih vodah se nahajajo klavnice, klavna živina (po več sto glav goved) in vojne pekarnice, ki preskrbljajo čete z najvažnejšimi živili, mesom in kruhom.

Tu, po širokih dolinah, po kraških planotah, v gorovju, povsod so čete, ki prihajajo iz zaledja po večtedenski vežbi, da tu dobe končno izvežbo. Iz razsežnih ogrskih nižin, kjer kuruza in pšenica zavzemata cele pokrajine, iz peščenih krajev med Dravo in Tiso, z neprijaznih alpskih pogorij, iz obljudenih mest prihajajo v zadnjem času poklicani črnovojniški oddelki. Tu spoznavajo ozemlje na fronti, tu se uče prenašati velike toplotne razlike, tu se utrjujejo. Tu, na ozemlju, kjer se morejo kretati, ne da bi delali škodo, se vežbajo posamezno ali v večjih zvezah in se izpopolnjujejo v streljanju. V vojni izkušnji častniki, ki po hudih naporih v strelskih zakopih potrebujejo odpočitka, vodijo odgovorno vežbanje z isto vestnostjo, s katero so uveljavljali svoje zmožnosti že pred sovražnikom. Marsikateri poveljnik, ki je vodil čete v naskok na zahrbtnega sovražnika, je videl, da bi se bilo njegovo moštvo izognilo marsikateri izgubi, ko bi bilo spretnije znalo izrabljati ugodnosti ozemlja, če bi bilo bolje umelo zavarovati kritja pred drobci ali spretnije izvesti bajonetni napad. Tu je bilo treba neizkušnim vojakom, ali takim, ki jim je še bila manj znana posebnost ozemlja, vcepiti vse znanje in vso spretnost, ki naj jih pretvarja v nepremagljive bojevnike.

Bila je srečna misel vrhovnega armadnega poveljništva, da v zaledju pričeto izvežbanje daje dozorevati tu. Na Krasu je povsod prostora za vežbališča. Komaj so čete iz vasi, pa že morajo pričeti praktične vaje. Malo obdelanega sveta, veliko grmičja, majhni gozdovi, velika raznovrstnost talnih oblik, vse to pospešuje izvežbo. V najbližji razdalji se lahko dobe strelišča, kjer more vojak preizkušati svoje orožje in se izpopolniti v streljanju.

Marsikateri vrl vojak hrepeni po spopadu s sovražnikom. Težkega srca so častniki večkrat prisiljeni, da brzda to hrepenenje. Oni sami bi bili rajši pred sovražnikom. Vsaka vest o zmagi, ki jo berejo žarečih lic, zbada one, ki jim ni dano, da bi se borili tam spredaj, toda premagati morajo koprnenje, da bi sami sodelovali dejanski.

Napad ob zvoku godbe.

Slovenski dež. strelec Iv. Sert iz Polje pri Radgoni nam piše dne 2. septembra z bojišča ob Soči: Bilo je dne 25. avgusta okoli pol enajste ure po noči. Noč je bila hladna, mesec je svetil tako lepo, da lepše noči biti ne more. Od daleč smo slišali žuboreti našo Sočo. Slišali smo tudi rožljanje sovražnikovega orožja. Zapazili smo ga. Cele trume se valijo proti našim postojankam. Naenkrat se sovražnik ustavi, mi pa zvesto gledamo in poslušamo, ako bi se že kateri plazil k našim postojankam. V tem hipu zaigra italijanska godba. Italijanski polentarji so mislili, da bodo šli naravnost v mesto G... in da bodo tam slovesno sprejeti. Njih godba je igrala kakor na kaki slovenski gostiji. Ali ni dolgo trajala ta godba. Naša artilerija je s strašnim ognjem obsipavala Italijane in naenkrat ni bilo več slišati nobenega polentarija. Tudi njih godba je utihnila. Naenkrat se začuje krik polentarijev. Naskakovati so začeli naše postojanke, a zmotili so se grozno. Mož za možem je padal in v par minutah so bili odbiti z groznimi izgubami. Ni dolgo trajal ta mir in začne se druga borba, še enkrat hujša kakor prva. In tudi to pot je moral pobrisati sovražnik z velikanskimi izgubami. Pa še ni nehal. Po naših postojankah so se mu cedile prevelike sline. V tretje se je navalil s tako silo na nas, da je bila groza. Ni bilo drugače pomoči, kakor da smo tudi mi morali pogledati, ali ima Italijan vročo kri. S hudim naskokom smo se mu zakadili nasproti. Začelo se je kravo klanje. Po dvehurnem boju je sovražnik popihal v gozde, mi pa za njim. To je bilo veselje, ko smo ga odbili. Sovražnik je bil desetkrat močnejši od nas. Ko postane vse mirno, gremo hitro nazaj in pobere mo naše ranjence, ki jih je bilo čisto malo. Niti v duhu si nismo mislili, da bodo naše izgube tako malenkostne. Sedaj pa pogledamo polentarije. Groza nas je obsla, ko smo zagledali cele kupe mrtvih sovražnikov. Ti prizori se ne dajo popisati. Tudi naši stari vojaki, ki so bili v Galiciji v vojski, so rekli, da kaj takega še niso videli. Posebno so se čudili junaštvu nas mladih fantov, ki smo se le mesca aprila stopili pod orožje. Zato pa nas vse druge fante in čitatelje zanima ta zgodba, ki je ne bom pozabil, dokler bom živel. Mislim, da ima Italijan za zdaj zadosti.

Po bitki smo šli par sto korakov nazaj v gozd, in smo tamkaj napravili oltar. Nato pride naš vojni duhovnik in začela se je božja služba. Z povzdignjenimi rokami smo se zahvaljevali za zmago, da nas je Bog obvaroval sovražnikovih krogel, ki so padale kakor toča z neba. Tudi vi, dragi čitatelji „Slov. Gospodarja“, mladeniči, možje, žene in otroci, ki ste še doma, hitite k službi božji in molite za nas, ki se tukaj na južnih bojnih poljih vojskujemo noč in dan pri vsakem napadu odbijamo gnusnega polentarija, ki hoče oropati našo lepo slovensko domovino. Mi ga zmiraj preganjamo, kakor divjo zverino. Bog nam daj srečno vrnitev, potem bodo pozabljene vse vojskine težave.

Doberdob res „lačna stena“ za Italijane.

Slovenski fantje našega „železnega pešpolka“ nam pišejo dne 29. avgusta: Bavniakar prebiram pri-

ljubljenega „Slov. Gospodarja“ v krogu svojih tovarišev, ki me pazljivo poslušajo. Ta najboljši moj prijatelj me obišče redno vsak teden. Pa ne mislite, da beremo naš list kakor v hotelu, ampak v naši podzemski luknji, kjer čakamo, kdaj nam kakšen polentar pokaže svojo butico, da mu prezračimo malo njegove možgane. Nahajam se sedaj že precej tednov na kamenitem Krasu, kjer smo prestali že težke boje, a hvala Bogu in Mariji še vedno nosim celo kožo, čeprav me je že marsikateri polentar vzel na miho. Zaupanje v Boga in varstvo Marijino nas čuva pred sovražnimi žledovi, čeprav jih kar na tisoče vsipavajo polentariji samo na enega moža. Doberdob ska planota je res za polentarije „lačna stena“, kakor čitam v „Slov. Gospodarju“, kajti na tisoče jih je že ostalo tukaj, ki ne bodo več šli nazaj v svoj domači kraj. Niti enkrat si še niso mogli tukaj skuhati polente, čeprav nas hodijo zmiraj ogledovat s svojimi letali. Pa našim izvrstnim topničarjem se zdi potrebno, da pomagajo polentariju pri tem poslu. Zatorej večkrat pošljejo kakšno italijansko letalo na tla, da si lahko boljše ogleda naše kraje, ker iz takšne višočine menda ne vidi tako dobro, kakor pa če je kar na tleh. Nam slovenskim fantom gre tukaj čisto dobro, vojske smo že navajeni kakor Italijani polente. Nas še ne zebe, kakor Italijane, ki so že sedaj sredi poletja zmrznjeni. Pa če jim je tukaj premrzlo, jih bomo pa spravili v toplejše kraje, kjer jih ne bo zeblo kakor tukaj. Najsrčnejše pozdrave vsem vojnim tovarišem in bralcem „Slov. Gospodarja“ pošiljamo iz strelskega jarka: Anton Gaber, Franc Gaber, Ivan Babič, Ivan Sorič, korporal Fr. Kožuh, Jožef Krafič, Ivan Presen, Jožef Feldin in Jožef Esih.

Dalmatinci dobro „pucajo“.

Z dalmatinskimi junaki ob Soči se naše ljudstvo zelo rado pogovarja. Dalmatince je zgovoren, rad pripoveduje, kaj je vse doživel. Naše ljudstvo jih ljubi kot se ljubi samo rodnega brata. Ponudijo jim vsega kar se dobi pri hiši. Posebno radi imajo sladke fige, katerih je bilo tu pri nas, ki so prve zrle, zelo mnogo, tudi drugih je v obilici; v kratkem bodo sočate in jim postrežemo z njimi kolikor bodo hoteli. Vidimo te krasne junake, kako odhajajo v strelske jarke; žvižgajo si medpotoma in se šalijo, kot bi šli na radostno pirovanje in ne v krvavi ples. Vidimo jih tudi, kako prihajajo iz strelskih jarkov v ozađje na kratak oddih. Čul sem, kako vprašuje kmetič, vračajoč se s polja, te dalmatinske junake: „No, brate, ali si dobro „pucal“? — „E, Boga mi svetoga, dobro“, mu odgovorjajo junaki. Beseda „pucati“ se tu pri nas sedaj splošno rabi. Nikdo ne pravi več: na ta in ta griček so danes Lahi streljali, ne, tako pravimo: na ta in ta griček so danes Lahi pucali. In to ne samo pri nas v eni vasi, čul sem tudi ljudi z Gor, kako ti pripovedujejo, a so tudi gor k njim prejšnji teden Lahi „pucali“.

Lahi se bojijo Hrvatov.

Kakor se vrage boji blagoslovljene vode, tako se Lahi boje Hrvatov. „Noben nas ni tako izmlatil in pretepel, kakor vi“, je rekel neki ujet laški stotnik majorju Turudiji, slovitemu poveljniku Dalmatincev. Ko sta hotela v tej bitki dva Laha ujeti enega Dalmatince, je zavpil drugi: „Drži ga, drži ga, ta velja za sto!“

Bratstvo Slovencev in Hrvatov v dejanju.

Neki Dalmatinec piše splitskemu „Našemu Jedinstvu“ med drugim sledeče:

„Brali smo v cenjenem „Našem Jedinstvu“ o gostoljubju in ljubezni naših slovenskih bratov. Pisali so vam resnično. So okopi in postojanke, od katerih nisimo daleč hiše in kolibe slovenskih kmetov. Iz teh hiš nam vsi strežejo. Dajejo nam vodo in hrano, ako je imajo, nekaterim oddelkom kuhajo sami kosilo in perejo perilo, ne da bi za to svoje delo zahtevali vinarja. Neka slovenska žena mi je odgovorila, ko sem ji pri prestavljanju našega oddelka in okopa hotel nekaj darovati, da noče, saj ima tudi ona sina v Boki, kateri ji vedno piše o dalmatinskem gostoljubju. Tako so tudi naše matere ljubeznjive z njihovimi otroci. Tej vrli ženi so nekateri naši vojaki poljubili roko, a ona je položila roke nad njihove glave in jih blagoslovila. Verjemite, takih prizorov je veliko, ganljivih do solz. V jarkih molijo zvečer naši vojaki. K njim se znajo priplaziti otroci iz bližnje vasice, kateri pravijo, da so jih poslali od doma, da z njimi molijo, da se vrnejo zdravi k svojim družinam. Veliko je srce tega naroda, a v nas dvojni ponos, da mu mi branimo domovino.“

Novi boji na Tirolskem.

Iz Inomosta poročajo 31. avgusta: Med mnogostevilnimi porazi, ki so zadeli Italijane pri njihovih brezuspešnih poizkusih, da bi prodrli na Tirolsko, je najtežji, najbolj izgubonosni poraz 25. avgusta na lavaronski planoti. Ta poraz je najbrž napravil za daljši čas mir na tem odseku fronte, kajti komaj je verjetno, da bi sovražnik po izkušnjah, ki jih je doživel tu, kmalu zopet zastavil nov napad.

Deset dni so Italijani pripravljali svoj naskok

na naše postojanke pri Lavaronu. 14. avgusta je začela delovati njihova artilerija in njeno delovanje je pozneje od ure do ure silovitejše ter tudi po noči ni ponehalo. Toča krogel se je v tem času vsipala na hrabre branitelje, vedno nove baterije so prihajale in od amerikske 4centimetrskje granate pa do 30cm krogel je bilo zastopano pač vse, kar ima na razpolago sovražna artilerija. Brez ponehanja je padala toča krogel na našo stran, toda škoda, ki jo je napravila, je bila le nebitvena.

Deseti dan so končno mislili, da so naše postojanke dozorele za naskok, da morejo sestaviti penotni napad. V noči na 25. avg. je udarila cela divizija na naše postojanke. Naskočili so z razvitimi zastavami. Pripovedovali so četam, da po taki strašni artilerijski pripravi ne nalete na odpor in takorekoč brez boja zasedejo naše postojanke. V resnici so prišli čisto blizu do njih, da, zasesti so celo mogli naše najsprednejše postojanke, ki smo jih opustili mi, toda potem se je pa pričel ogenj naših braniteljev. Kar po cele vrste jih je pokosil, cele kupe ranjencev in mrtvecev je obležalo pred strelskimi jarki. Kar se je le moglo, se je rešilo nazaj z najhitrejšim begom. V južnih urah so penovili napad z novimi in močnejšimi silami, ki pa je bil odbit z enako strahovitimi izgubami. Tretji napad, ki so ga napravili čopodne, se je končal enako. Italijanski pešpolk št. 115 je bil do malenkostnih ostankov potolčen popolnoma, polkovnik s petimi častniki je bil ranjen in ujet, večina ostalih častnikov, med njimi en major in več stotnikov je ležalo mrtvih pred postojankami. Polkovno zastavo smo osvojili mi, potem ko so padli trije zastavonoše. Četrta zastavonoša, ki smo ga ujeli ranjenega, si je zastavo ovil okoli trupla. Važne listine so prišle v naše roke. Okoli 400 mož so še isti dan odpravili kot ujetnike v Trento in Inomost.

Sobojevniki in ranjeni Italijani, ki so sedaj nahajajo v naših bolnišnicah, cenijo izgube Italijanov pri Lavaronu na najmanj štiri tisoč mož mrtvih, ranjenih in ujetih. Mi pa smo imeli v vseh desetih dneh na precej široki fronti samo čisto malo mrtvih in ranjenih kakih 50. Po 25. avgustu je bil mir na lavaronski planoti in Italijani niso več obnovili svojega napada.

Kako je v južnih Tirolah.

Vojak Valentin Pirnik, ki služi pri trdnjavskem skladišču v Tridentu na Tirolskem, nam piše dne 30. avgusta: Slovenci smo samo štirje pri našem skladišču. Polentariju se sicer zelo sline cedijo po našem mestu, pa dosedaj ga še drugi niso videli, kakor vojni ujetniki in tudi v prihodnje ne bo drugače, ker med tirolskimi strelici še vedno živi Andrej Hoferjev duh. Sicer pa se tukaj bojujejo vojaki skoro vseh narodov Avstrije, med njimi seveda tudi Slovenci in vsi skušajo drug drugega prekositi v hrabrosti. Jaz sicer nimam prilike, se z orožjem v roki vojskovati, ker sem večidel v pekariji ali pa v skladiščih, kjer pripravljamo kruh in drugi različni živež. Ta naša služba je tudi imenitna, zakaj če vojak nima patronov za puško in municije za želopec, potem se ne more hrabro vojskovati.

Vreme je tukaj skoraj vedno lepo in huda vročina. Pač pa je v gorah hladno, posebno noči so mrzle. Vina bo letos tukaj zelo malo, ker je peronospora vinograde posmodila, ker ni bilo dobiti galice za škropljenje. Belo vino najslabše vrste velja letos 1 K 60 v, črno se še dobi pri kmetih po 96 v liter.

Slovenski fantje pri Naborjetu.

Z visoke postojanke blizu Naborjeta nam pišejo slovenski strelici dne 2. septembra. Mnogo slovenskoštajerskih fantov se nahaja v mrzlih in visokih korških skalah, veliko višje so pa še polentariji. Polentariju se silno sline cedijo po naših krajih ter bi se rad priplazil čez našo črto. Dosedaj se mu še to ni posrečilo. Kaj bo še le pozneje, ko mu bo snega čez glavo debelo nametalo! Po noči proži doli na nas kamenje, da bi kateri od naših čet ne šel v njegove postojanke. A mi nismo tako boječi in se ga nič ne ustrašimo, gremo pa po drugem kraju na vrh, čeravno je malo dalje. Nekaterikrat močno naskočimo in kurimo po njih in Italijani pustijo svoje reči ter zbežijo. Tako smo že večkrat napravili z njimi in še bomo, ako nas pusti Bog pri zdravju, saj smo spodnještajerski slovenski fantje vsi junaki. Od začetka, ko se je vojska začela, je sovražnik noč in dan obstreljeval našo trdnjavo Naborjet. To je trajalo več tednov zaporedoma. Še sedaj mu včasih kaka krogla iz topa zajde semkaj. A moti se, ako misli, da je trdnjava že popolnoma zdrobljena. Od strani se res vidi, kako je razkopano okoli nje, pač pa še sedaj trdno stoji, akoravno jo je tu in tam kaka krogla zadela. Trdnjava še vedno oddaja svoj starodavni glas iz svojih topov in jih še tuči bo. Sedaj je v tem ozemlju topovsko grmenje bolj redko. Pretekli mesec pa je grmelo, kakor bi se res bližal sodnji dan. Tudi vreme imamo vedno burno in hladne vetrove, pa zdravi slovenski fantje vse lahko prenašamo. M. Verdnik iz Makol, H. Pirš iz Kostrivnice, M. Kovač iz Čadrama in drugi.

Kak strah napravijo bombe.

Ogrski list „Vilagh“ poroča o strahu v Bresciji, ki so ga napravile bombe iz avstrijskih zrakoplovov. Neka gospa je šla za pogrebom svojega moža, katerega je ubila bomba, kakor je bilo uradno naznanjeno. Pogreb je bil skupno s pogrebom drugih žrttev. Jokala je, ihtela in se vrnila žalostna domov. A glej čudo! Ko stopi v hišo, zagleda svojega moža popolnoma zdravega pred seboj. Dognalo se je, da je

eksplozija prvih bomb tako učinkovala na moža, da je kot blazen bežal v neko bližnjo vas in se tam šele onesvestil, ko je divjal ves dan po poljih in vrtovih. Potem je prišel k sebi, ali nič ni vedel, kako je bil oospel v ono vas. Jokala je torej žena za neko drugo žrtvijo.

Italija se pripravlja na zimsko vojsko.

Iz Chiasssa poročajo, da se v Italiji že pripravljajo za zimsko vojno. V ta namen že pozivajo italijanski listi prebivalstvo, naj pripravljajo za vojaštvo zimске obleke. Tako pravi milanski „Corriere della Sera“, naj se ženstvo podvzga, kolikor le mogoče in pripravi za vojaštvo na fronti posebno toplih spodnjih oblačil, kajti drugače bi mogla zima in mraz presenetiti vojaštvo. Potem pa nadaljuje omenjeni list:

„Že v Vidmu se menja zimsko temperatura od 3 do 12 stopinj pod ničlo. Na poljih pa je mraz še občutnejši in pada temperatura za 2 do 7 stopinj. Na Krasu je sicer temperatura za nekaj stopinj višja. Toda kar tu učinkuje strahovično, je burja, silni izhodnik, ki ga poznajo tudi v Dalmaniji in Istri. Burja piha marsikdaj tudi v Vidmu in v severnih gorskih dolinah. Kako zimo nastopa pogosteje in traja tujam z različno močjo po cele 14 dni. Leta 1907 je burja povzročila 7 stopinj mraza. Deževje je že v Vidmu zelo obilno, še obilnejše je v predgorjih. V alpskih dolinah že v višini 300 do 400 metrov zapada globok sneg. Tam ni po 60 centimetrov do enega metra snega nič nenavadnega. Večkrat sneži neprenehoma, da zapade sneg do poltretji meter. Posebno močno sneži v gornji Karniji, posebno v Val Daganu. Po zimi leta 1835 do 1836 je na prelazu Monte Croce padlo do 20,31 metra snega, leta 1888 pa 15,87 metra, na Cimi Sappadi 13,96 metra, na prelazu Mauria 15,43 in na prelazu Razzo pa 16,80 metra. V dolini Cadore in na Tirolskem snežni viharji niso tako hudi. Na Trbižu je navadna višina snega 60 centimetrov do enega metra. V izrednih zimah pa nazaste tudi do treh metrov.

Zimski mraz se na alpskih vrhovih izpreminja z višino in močjo vetrov, ki prihajajo iz Srednje Evrope. Celó v dolinah, kakor na Trbižu in San Stefano di Cadore se pogosto opažajo temperature do 20 in še več stopinj pod ničlo, dočim pa je za alpske višine in nezakrite doline v Furlaniji v omenjenem času računati z mrazom 15 stopinj pod ničlo kakor tri ali štiri dni, kakih 20 dni 6 do 10 stopinj, cel nadaljni mesec pa 4 do 8 stopinj mraza. Temperature pod 20 stopinjami mraza so tu redke. Kar pa še občutno povečuje učinek mraza in ga dela skoraj neprečnega, je veter, ki je na nekaterih višinah stalni spremljevalec mraza.“

Kakor je lahko umljivo, da „Corrierova“ razlaga podnebnih razmer na italijanskem bojišču ni bogve kako prikupljiva za armado, ki po veliki množini pozna zimo in sneg samo oddaleč, ali pa niti tega ne. Toplega južnega podnebja važno vojaštvo bo pač precej klaverno gledalo, ko kakega lepega jutra zagleda okrog sebe meter na debelo snega, ali pa ko mu začne briti okoli ušes ledena mrzla kraška burja. Plezanje na Krn tedaj pač ne bo posebno prijetno.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Maribor, 7. septembra.

Ruska armada je vsled Rokitenskega močvirja ločena v dva dela, severni in južni. Severnemu poveljuje general Ruski, južnemu general Evert, najvišji skupni poveljnik se je vedno veliki knez Nikolaj Nikolajevič.

Rusi so zbrali svoje zadnje moči ter se z njimi hitro in obupno usklajujejo našemu in nemškemu prodiranju. Južna ruska armada se posebno besno brani ob besarabski meji, kjer bi očitno rada ob obeh bregih Dnjestra predrla našo bojno črto ter tako ustavila naše prodiranje v izhodni Galiciji, kjer smo Ruse spravili že na izhodni breg reke Seret, (ki teče vspešno z Zloto Lipo v Dnjestr.) Zložov, Zborov, Založe, Brody so v naših rokah, pred Tarnopolom že stojijo naše čete. Trdnjava Luck je padla, kakor smo poročali že med najnovejšimi vestmi, in sedaj se bližajo čete Puhalove armade trdnjave Dubno in Rovno.

Boji v Rokitenskem močvirju se ugodno razvijajo, naše čete prodirajo proti Pinsku in Minsku.

Severna ruska armada se istotako hitro ustavlja prodiranju nemške armade, kakor južna prodiranju naše. Posebno hudi so bili boji pri Vilkomiru, kjer poskušajo Rusi predreti nemško fronto, da bi se branili nemško prodiranje proti Vilni in Dvinsku.

Trdnjava Grodno je padla v nemške roke.

Trdnjava Grodno padla.

V petek dne 3. septembra so zavezniške čete z naskokom zavzele močno rusko trdnjavo Grodno ob reki Njemen. Trdnjava je bila le od južne in južno-zahodne strani močno utrjena. Radi tega so zavezniške čete prodirale z veliko naglico od severne in severno-izhodne strani proti trdnjavi. Posrečilo se jim je z nenadnim naskokom prodreti v mesto in trdnjavo. V mestu se je vršil boj na nož. V Grodnu so se

naši polastili ogromnega plena. Ko so zavezniške čete zavzele Grodno, je predrta močna ruska črta ob Niemenu, kar je za nadaljnje prodiranje naših armad velikega pomena.

Velik plen v Lucku.

Naše čete generala Puhala so v Lucku zajele ogromen vojni plen. Nad 50.000 vreč pšenične in ržane moke, 120.000 vreč pšenice in rži, 30.000 vreč ovsa, 11.500 glav goveje živine, veliko skladišče tobaka in soli je prešlo v last zmagovite avstrijske armade. Naše čete so sedaj za več mesecev preskrbljene z ruskimi živili. Število zajetih topov in strojnih pušk ter drugega vojnega gradiva pa še niti ni natanko označeno.

Hudi boji ob besarabski meji.

Zadnje dni divja na skrajnem desnem krilu naše armade, t. j. na ozemlju južno-izhodne Galicije, Bukovine in Besarabije, na severni strani Dnjestra, huda bitka Rusi na tem ozemlju srdito napadajo. Rusi imajo ob bukovinsko-besarabski meji pripravljeno za napadanje skoro same kavalerijske čete, med njimi takozvane „donske kozake“, ki se odlikujejo po posebni držnosti in spretnosti v naglem napadanju. Ruskim četam poveljuje na tem ozemlju ruski general Markov, našim pa sloviti general pl. Pflanzer-Baltin.

Dne 2. septembra so naše čete v prostoru pri trgu Okna (izhodno od Zalesčykija) z naskokom zavzele ruske postojanke in jih kljub silnim ruskim protinapadom obdržale v svoji posesti. Z zavzetjem teh postojank se je Rusom odvzela možnost, da bi lahko prodirali na tem krilu v ozemlje med Dnjestrom in Prutom. Na nekaterih mestih, kjer teče Dnjestr v velikih ovinkih (med Zalesčykijem in Chotinom) so še imeli Rusi zasedene nekatere izredno močno utrjene postojanke na južni strani Dnjestra. Ker naši od vseh strani silijo proti Rusom, morajo isti pustiti postojanko za postojanko in se umikati na rusko ozemlje. Posebno hrabro so se na tem prostoru borili, kakor je posneti iz poročil vojnih poročevalcev, vojaški oddelki iz Kranjske, Štajerske in Koroške, torej naši slovenski fantje in možje, ki so še ostali naprej na severu.

Srditi artilerijski boji ob Dnjestru.

Izhod o od mesca Zalesčyki, ki je kakor izumrlo, se vrše v prostoru pri trgu Okna hudi artilerijski boji. Naše težke haubice so prisilile Ruse, da zapuščajo postojanko za postojanko. Vsled uspešnega ognja naše artilerije napredujemo ob Dnjestru na črto.

Slovenci ob Dnjestru.

Že mesca junija je preteklo leto dni, kar smo korajžni slovenski fantje se poslovili od naših ljubih starišev ter naši možje od svojih ženi in otročičev. Bila je res velika žalost za naše stariše in žene. Pa mi slovenski fantje smo šli korajžno v boj za domovino in cesarja. Ob mrtvi smo se začeli z Rusi vojskovati, a sovražnik je stal v veliki premoči proti nam. Pa mi slovenski fantje se ga nismo ustrašili, če nas je ravno parkrat prepodil. Ostali smo kljub temu korajžni ter smo mu z jali dobro slediti, ko jo je pred nami pobral. Sli smo s korajžo za njim. Mesca junija so se nam Rusi močno v bran postavili ter dobro zagradili svoje postojanke ob Dnjestru. Do 9. avgusta smo se gledali kakor pes in mačka. Pa za jutrnico smo jih vedno s krogliami pozdravljali. Dne 9. avgusta smo dobili povelje: „Naprej v ruske postojanke!“ Sli smo korajžno naprej. Rusi so nas s krogliami pozdravljali, a mi se nismo ustavili in tudi ne ustrašili. Le v ruske postojanke! Tam smo jih veliko počlovili ter jim vešelo sledili dalje. Ali nenadoma dobimo povelje: „Na jug!“ Morali smo zapustiti tega sovražnika ter iti s korajžo nad Italijana. Bog nam daj zmago nad polentarjem, to je nas vseh našrčnejša želja.

Veliko prisrčnih pozdravov pošiljamo z južnega bojišča našim ljubim starišim ter čitateljem „Slovenskega Gospodarja“. Poddesetnik Kranberger od Sv. Barbaré v Slov. gor., Franc Šauperl in Alojz Čučko od Sv. Jakoba v Slov. gor., Janez Glaser iz Hoč pri Mariboru in Skrgret iz Leiteršberga, vsi od domačega pešpolka št. ...

Goreče vasi in žito.

Avstrijske čete prodirajo mimo zavzete trdnjave Luck čez razvaline mest, trgov in vasi. Rusi pred seboj vse porušijo in požgejo. Vasi in skladišča nezmlačenega žita gorijo noč in dan in kažejo pet, po kateri se Rusi umikajo. Kozaki zapuščajo in pobijejo na begu vse, kar jim pride pod roko. Edino v stran ležeče vasi in sela ostanejo nedotaknjena, ker jih več ne utegnemo zažgati. Prebivalstvo se skriva po gozdovih in podzemskih luknjah, kamor so si znesli tudi svoje najnujnejše stvari. Ko pridejo naši vojaki, se ljudje zopet pokažejo in vračajo na svoje domove. Enako se dogaja tudi dalje proti jugu in ob besarabski meji. Po noči je nebo žareče od plamena gorečih vasi in mest.

Japonci nočejo v Evropo.

Iz Kodanija se dne 5. septembra poroča, da je tamošnji japonsko poslanstvo izjavilo, da je izključeno, da bi Japonska poslala svoje čete na pomoč Rusiji. Vse tozadavne vesti so pa izjavi kodanjskega japonskega poslanika izmišljene.

Ogromne ruske izgube.

Od začetka naše velike ofenzive bri Gorlicah mesca majnika t. l. potri do mesca septembra t. l. so avstrijske armade ujele zavsem 2100 ruskih častnikov, 642.500 mož, zaplenile 391 ruskih topov in 1275 strojnih pušk. Zavezniške armade so pa ujele v isti dobi 3200 ruskih častnikov ter čez 1 milijon mož, zaplenile 2200 topov ter čez 3000 strojnih pušk. K temu se pa pridejo velikanske zaloge žita, moke, živine, ovsa in drugih vojaških potrebščin, ki so se našle v zavzetih ruskih trdnjavah, zlasti v Novo-Georgievsku, v Grodnu in v Lucku.

Kako je obhajal žeganje na Petrovo.

Vojak Franc Kirar od Sv. Petra pri Mariboru, piše svoji sestri tako-le:

Danes zjutraj ob 3. uri sem odrinil z dovoljenjem g. praporščaka z pajdašem v bližnje mesto, kake ¼ ure oddaljeno od naših postojank. Bil sem namenjen, da kupim vsakovrstnih reči: čokolade, kruha, medu, klobas, čaja itd., reči, ki jih pripeljem iz glavnega mesta na trg. Pot v dolino, po skalnatem pečevju ob prepadih, nad nami izhajajoče solnce, sinje nebo, pod menoj mirno tekoča reka Dnjestr liki srebrnemu pasu je bila bajno krasna. Praviš, ako si dobila prejšnje karte: „Že zopet sama domišljija!“ Vendar ne! Tukaj na bojišču, oddaljen od doma in svojih dragih, živíš in umrješ v samih domišljijah in srečen si. To je tvoja zabava, tvoj zadnji cilj. Boljše ko imaš domišljije, hitreje ti mine čas in srečnega se počutiš. Ne moreš Boga dovolj zahvaliti za ta dar.

Vendar dalje. Prišel sem v mesto. Pri peku sem naročil kruh ter šel. Kam? Na Glavni trg čakati, da ljudje kaj pričesejo. Bilo je še jako zgodaj. Kaj sedaj? Šel sem gledat razvaline lepih hiš ter prišel do judovskega templja. Tak tempel je nekaj naravnost groznega, posebno še razrušen. Na stopku so nastikane divje zveri in razno ordije, tako levi, leopardi, jeleni, gosli, harje, stoli itd., spredaj hebrejske črke, kitajskim podobne, cesarski orel ter dva kleteča zmaja, vse železno. Ah, kak razloček med tem in našim svetiščem! Odtod sam se napctil v katoliško cerkev. Tukaj pa tukaj! Katoliškim cerkvam so Rusi še povsod prizanesli. Pridem v cerkev. Blagodejna tihota, močen duh ilij, samo čebelica moti tajni mir. Zvabil jo je duh cvetlic v srce matere kristjanov. Mislil sem si: „Glej, tebe pa je privabil duh božji!“ In res, ni bilo zastoj! Malo potpri. Pokleknil sem pred glavnim oltar, posvečen presv. srcu Jezusovemu, ter molil iz molitvenika „Slovenskim fantom v slovo“, za katerega sem veleč. gosp. stricu prav iskreno hvaležen. Čez nekaj časa pride č. g. župnik ali kaplan te cerkve, ne vem, se vsede v sosednjo klop ter začne moliti brevir. Nagloma me popade misel: Dečko, opravi sv. spoved, ne bo ti škodilo. Res, časa je dovolj, se dobro pripravim ter prosim gospoda za spoved. Rade volje mi ustreže. Draga sestrica, te spovedi nikoli ne pozabim! Spovedne molitve slovenske, izpoved grehov nemška, nauk poljski. Ob 8. uri sem bil še pri sv. maši. Sv. obhajila nisem mogel sprejeti, ker sem že poprej nekaj jedel in pil. Vendar srečen sem ter Ti tudi ti pišem, da se veseliš z mano. Bil sem tudi ob priliki obletnice smrti prestolonaslednika in njegove blage soproge kot zastopnik našega oddelka strojnih pušk pri sv. maši. Res, veliki darovi, katerih nisem vreden! Pišeš mi, da so mi čebelice nanosile veliko izvrstnega medu. Hvala Bogu! Pa tudi mi vojak si hočemo za vzgled vzeti čebelico, ki hrabro brani svoj dom in svojo kraljico, ter izvojevati sijajne zmage, da zadobimo trajen, vsob človeštvo osrečujoč mir.

Da to pokažemo tudi v dejanju, nam je dal prilobnost 8. avgust. Prišlo je povelje, da gremo „naprejš“ nad sovražnika. Ob 10. uri predpoldan smo začeli. Ta dan bi me bil skoraj stal življenje. Sicer smo tako vsako uro v smrti nevarnosti, a da bi bila katera krogla tako blizu mojega srca, še ne vem. Streljali smo mnogo, jaz sam sem porabil čez 200 patronov. Bil sem ravno pri svojem delu, ko prihrči od strani krogla in mi predere na levi strani žep, sukno in telovnik. Potem udari v kamen, odtod pa se odbije in mi prileti v zadnji del telesa. Zgled me je močno, a pozna se nič. Devica Marija in angel varih sta me očitno varovala. Dostojaj sem še kljub slabemu vremenu trden, da se bom lahko šel na jug nad Italijane.

Angel v kolera bolnišnici.

Na bojnem polju, 30. avgusta 1915.

S severnega bojišča se nam dan 30. avgusta poroča:

Tam nekje ob Dnjestru ne daleč od bojne črte, v neki zelo revni in nepoznani vasi deluje mobilna rezervna bolnišnica 3-3. V to bolnišnico prinesejo vojake, ki obolijo v strelskih jarkih na kolero. Cela vasica je spremenjena v bolnišnico: hiše, šupe in hlevi so napolnjeni z žrtvami strašne bolezni.

Kakor pa v temni noči ne manjka svetle zvezde, tako tudi nam nesrečnim bolnikom v groznih bolečinah, ko se zvijamo po slami kot črvi, ne manjka tolažilne zvezde, boljše rečeno, našega dobrega angela, kakor ga tukaj imenujemo bolniki brez razlike ver in narodnosti. Ta naš dobri angel, ta naša dobra mamica, je veleč. gospod vojni kurat Slovene. Alojz Dejank, ribniški rojak iz Kranjske. Oh,

ko bi bilo še mnogo takih dobrih ljudi, kakor je ta go-spod! Vidimo ga, kako se trudi, da bi nam olajšal naše bolečine in stori vse, da bi nam lajšal gorje. Zanj ni nobeno delo prenizko; on nas čisti, nam zrahlja slamo, na kateri ležimo, nam prinese zdravila in jih sam prej poskusi, da bi nas s svojim zgledom navdušil, da se ne branimo piti neokusne tekočine. Z eno besedo: g. Dejak se ravno tako potrudi, kakor ljubeča mati za svojega bolnega otroka. Noč in dan prebije pri nas. Ako opazi, da gre kakemu bolniku na boljše, se mu svetijo oči od veselja in prijazen smehljaj mu zaigra na njegovem suhem in skoro vedno žalostnem licu. Ko pa vidi kakega bolnika v zadnjem smrtnem boju, se mu oči v solzah topijo, briše mu pot z bledega lica in se ne odstrani od njega, dokler ga ni srečno pripravil na pot v večnost. In to se porjavlja dan za dnem. Ako bi vi gospodje tako skrbeli za bolnike, kakor gg. vojni kurati, potem... On mnogokrat ne je, ne pije, ne kadil, da le more pokloniti kak pribojšek svojim dragim, ko vidi, da že okrevajo in da smejo kaj več zavžiti.

Tako se obnaša proti bolnikom slovenski katoliški duhovnik g. Dejak, zato ga pa ti obožujejo in ljubijo. Tu so vse narodnosti avstrijske monarhije zastopane, ali vsi so edini v ljubezni in hvaležnosti do gospoda vojnega kurata. Pošiljamo tisoč slovenskih pozdravov vsem bralcem „Slov. Gosp.“ Avgust Žnidarič od 26. dom. pešpolka, Anton Gobeč, Marko Smrekar, Albin Strukelj, Franče Simnovec, Luka Pajer, Janez Drole, Miha Znamenak in Jakob Šardinšek.

Na Balkanu.

Zopet se lahko reče, da na Balkanu vre. Četvero-sporazum pritiska z vso silo, da bi se balkanske države udeležile vojske ob njegovi strani. Glavno ulogo igra Bolgarija, vse gleda in čaka na njo. Srbija je obljubila, da odstopi Bolgariji vsaj del Macedonije, toda še komaj po vojski, Grčija pa neče nič odstopiti. Bolgarija je vsled tega izgubljena za četvero-sporazum in ostane nam zvesta. S Turčijo je s' denja Bolgarija posebno pogodbo, a še je ni podpisala. Srbija se boji, da bo Bolgarija najprej prišla njo, zato se mrzlično pripravlja. Tudi Rumunija se pripravlja, a ne ve se, ali proti nam, ali proti Bolgariji, ali proti Turčiji. Grčija se menda ne bo udeležila vojske ob Dardanelah, pač pa bi tudi nastopila, ako Bolgarija pomaga nam.

Dardanele.

Turkom se je posrečilo tudi zadnji teden odbiti vse ljute napade Angležev in Francozov. Italijanske čete še se niso pojavile pred Dardanelami.

Amerika in Nemčija.

Spor med Ameriko in Nemčijo se je konečno vendar poravnal in je tako upanje, da med tema državama ne pride do kakšne vojske, ako se spor s kakim novim slučajem zopet ne poostri.

Angleški parnik se potopil.

Dne 6. septembra zjutraj je zadel pri Fastnetu ob južni obali Irske torpedni strel nemškega podmorskega čolna angleški veliki parnik „Hesperian“, ki se je potopil. Na parniku se je nahajalo 314 oseb in med njimi 13 angleških častnikov in 35 mož, ki so se vračali ranjeni s francoskega bojišča v Kanado v Ameriko, da tamkaj ozdravijo. Rešene so bile vse osebe, utonil ni nihče. Na angleškem parniku se ni nahajal prav nobeden podanik Združenih držav Severne Amerike.

Razne novice.

* **Eno leto papež.** Pretekli ponedeljek, dne 6. septembra je minulo eno leto, kar je papež Benedikt XV. zasedel prestol sv. Petra. Hudi so časi, v katerih Benedikt XV. vodi ladjo katoliške cerkve po razdivjanem svetovnem morju. Sreče krvavi božjemu namestniku, ko se vrši v Evropi krvava morija med narodi. Mnogo očetovskih opominov je že papež poslal v svet in skuša z raznimi poudarjanji omejiti krvavo in grozno klanje. Upamo, da se velikemu papežu Benediktu XV. končno vendar posreči, da se kmalu doseže tako zaželjeni mir.

* **Slovenski invalidi se zahvaljujejo.** Iz mesta Most (Brüx) na Češkem smo dobili sledečo zahvalo: Trije slovenski invalidi, bivši ruski vojni ujetniki, se iz dna srca zahvaljujejo sv. Očetu Benediktu XV., za veliko dušno in očetovsko prizadevanje, da se je nas rešilo iz ujetniškega mučenštva. Velikemu vladarju sv. katoliške cerkve tisočera hvala za velik trud, da bi olajšal gorje nesrečnim ujetnikom. Živel sv. Oče Benedikt XV., velik prijatelj in dobitnik vojnih nesrečnežev! — Trije slovenski invalidi, bivši ruski ujetniki.

Laž na laž. Kadar se sovražnikom sv. Cerkve na bojiščih prav ne sponaša, ali pa kadar nima kaj pisati več, se pa spravijo nad papeža. Te dni je izšel uradni škofijski list v Solnogradu, v katerem ondotni nadškof opozarja svojo duhovščino na lažnjive govorce, ki jih tresijo brezvesni ljudje okrog, češ, da je papež Benedikt XV. hujskal Italijo za vojsko, da je posodil italijanski vladi denar, da je blagoslovil italijansko orožje itd. Škof pravi: Te laži so ovržene že s tem, da framasnostvo in vse, kar je z njim v zvezi, papeža ne prestopa pobija in grdi. Kljub temu se pa utegne tudi marsikak dober kristjan dati premetiti in zbegati, ko sliši take izmišljene laži proti papežu; zato — pravi solnograški škof — naj se ljudstvo pouči, kako se papež neumorno trudi, da bi se končali nesrečni boji med evropskimi krščanskimi narodi, koliko si je že prizadejal, da bi se začela mirovna pogajanja. Trud in mirovno delo papežev, z odobravanjem priznavajo tudi nasprotniki sv. Cerkve. Framazoni, zakleti sovražniki sv. Cerkve in pravi povzročitelji sedanje vojske, hočejo splošno nevoljo narodov od sebe odvaliti in zvaliti na sv. Očeta ter tako povzročiti po krvavem svetovnem klanju — nevaren kulturni boj.

* **Cerkvene slovesnosti v Ptujju.** V sredo, dne 1. septembra, je bilo posvečenje novega prošta in inštalacija nadžupnika ptujškega, mil. g. Martina Jurkoviča. Obrede je izvršil prevzveni gospod knezoškof ob asistenci mil. gg. stolnega dekana Jožefa Majce- na in konjiškega arhidijakona Fr. Hrasteljna ter ob navzočnosti mnogoštevilne čč. duhovščine, zastopnikov različnih uradov, in množice pobožnega ljudstva. Novi ptujski prošt je rojen dne 27. oktobra 1847 pri Sv. Juriju ob Ščavnici, bil v mašnika posvečen dne 27. julija 1873 ter je župnikoval najprej pri Sv. Petru blizu Maribora, potem v Ljutomeru, odkoder se je sedaj preselil kot dekan in prošt v Ptuj. Od cesarja je odlikovan z viteškim križcem Franče Josipovega reda, od škofa z naslovom duhovnega svetovaleca. Vrh tega je imejitelj častne kolajne za 40letno zvesto službovanje. — Drugi dan, dne 2. septembra, se je vršila sv. birma v mestni župniji. Bilo je 236 birmancev. Kakor je prevz. g. knezoškof prvi dan v odlični pridigi predstavil novega prošta kot oznanjevalca miru z Bogom, s seboj in z ljudmi, tako je ta dan z ozirom na preteklo angeljsko nedeljo navduševal in tolažil pobožne poslušalce, da jim je pravil o mogočnem varstvu, katerega daje Bog po svojih angeljskih varuhih nam in naši zmagoviti armadi na suhem in na morju, v zraku in v vseh drugih okolnostih. — Tretji dan je prevz. g. knezoškof med drugim obiskal nekatere vojaške ptujске bolnišnice, kar je izzvalo po vsem mestu hvaležno veselje, v bolnišnicah pa veliko tolažbo. Prevzvišeni je vsakega bolnika nagovoril, tolažil in vse skupaj bogato obdaroval. — Četrty dan je bila sv. birma v slovenski cerkvi o. minoritov. Birmancev je bilo 845. V pridigi je Prevzvišeni razložil obilno zbranim vernikom vire milosti in miru. Predno je bil popoldnem odhod v Maribor, so prišli odličnjaki mesta in okraja, da se poslovijo od prevz. knezoškofa.

* **Župnijski izpit** je napravil č. g. Ferdinand Žgank, kaplan v Dobju pri Planini.

* **17. smrti dan cesarice Elizabete.** Jutri, petek dne 10. septembra je 17. obletnica nesrečne smrti avstrijske cesarice Elizabete. Po vseh cerkvah se bodo ta dan služile sv. maše za dušnice za rajno in nepozabno našo vladarico.

* **Hrvatje in Ogrji pri cesarju.** Dne 2. septembra se je do 500 Hrvatov in Ogrrov poklonilo na Dunaju cesarju in mu izrazilo svojo udanost in zvestobo. Na Dunaju so plapolale tudi hrvaške zastave, cesarja pa je ban Skrllec nagovoril v hrvaškem jeziku. Cesar je bil obiska zelo vesel.

* **Slovenskim ženam in dekletom!** Slovenska deca se naj vzgaja katoliško, avstrijsko, a tudi odločno slovensko. Slovenske žene, vzgojite deco v tem smislu. A tudi na slovenska dekleta, ki so narodni stvari že toliko uslug storile v zadnjih letih, se obračamo, da uplivajo v svojem krogu na izrazito slovensko mišljenje, posebno pri nežni mladini. V tem času je to najvažnejša narodna dolžnost. Žene in dekleta, izpolnite jo!

* **Vpoklicanje letnikov 1897. in 1865. do 1872.** Z Dunaja poročajo: Črnovojniki letnika 1897. bodo poklicani (izvzemaš najbrž srednješolske d'lake) dne 22. septembra pod orožje. Črnovojniki letnikov 1865. do 1872. bodo poklicani najbrž 15. oktobra ali pa še le 15. novembra.

* **Padli junak.** Na italijanskem bojišču je padel praporščak Julij Dernovšek, začel od granate. V 6-mesečnih bojih s severnimi sovragi si je priboril obe srebrni hrabrostni svetinji, na jugu pa ga je dohitela britka kosa že v prvih dneh.

* **V Ljubljani je umrl infanterist Dom. Kramberger iz Ljutomera.**

* **Slava 26. domobranskemu pešpolku!** Dne 26. avgusta t. l. je obhajal naš slovenskoštajerski 26. domobranski pešpolk na bojišču obletnico bitke pri Žukovu. Polk je korakal k službi božji, h kateri je

tudi bil povabljen divizionar. Naš vojni kurat č. g. Pinfer je imel spodbuden nagovor na vojake, v katerem je navedel jamaške čine polka v tej vojski. Po končani službi božji je zaukazal divizionar, da sta morala 11. stotnija in oddelek pionirjev tega polka stopiti pred fronto, da se obema posebej zahvali, ker je bil vsled njihovega hrabrega junaštva dne 8. avgusta omogočen padec območja pri Černelici. Divizionar je imel sledeči nagovor: „Vojaki! 11. stotnija je izvršila slavo poln čin, ki ji bo za dolgo dobo zaginjal v zgodovini častno znamenje. Pod vodstvom hrabrega poveljnika, nadporočnika Rakuše (g. Rakuša je štajerski Slovenec), je udrla ta stotnija kot prva skozi sovražne žičnate ovire. Kot prva stotnija celega tretjega armadnega zbora je izvršila čin, katerega se je smatralo poprej za nekaj nemogočega. In prostor, katerega je zavzela ta stotnija, ga je obdržala v svoji oblasti in ga ni več dala iz svojih rok. Hočem uporabiti današnji dan tudi za to, da izrazim zahvalo hrabrim pionirjem polka, ki so opomogočili prodiranje 11. stotnije na ta način, da so razstrelili sovražne ovire in so s tem veliko pripomogli k temu junaškemu činu. Naj bodo za vzgled in vzor vsem drugim. Ta stotnija vam kaže, kaj zmorejo vojaki, katero preveva posebna hrabrost. Prepričan sem, da bodo rešile vse ostale stotnije in oddelki strojnih pušk svojo nalogo ravno tako, kakor jo je izvršila ta stotnija in ta oddelek pionirjev. V nekaterih dneh bomo pokazali osovraženemu nasprotniku, kaj se pravi napasti našo armado. Tam na tistih hribih bomo opravičili zaupanje, katero stavi v nas vse Njegovo Veličanstvo in ne bomo niti pedi zemlje prepustili sovražniku. Vojaki! To mi morate obljubiti s tistim „hura!“ klicem, s katerim se bomo vrgli na sovražnika. Trikratni „hura!“ Po tem slavlju je defilirala pred divizionarjem ves polk pod poveljstvom majorja Hausnerja, ki sedaj nadomestuje polkovnega poveljnika. Polkovnik Schönauer je na dopustu. — Naš domobranski (26.) pešpolk sestoji iz večinoma samih slovenskih fantov in mož. Slava slovenskim domobran- cem!

* **Odlikovani slovenski vojaki.** Srebrni zaslužni križec na traku hrabrosti e svetinje so dobili: nadvo-vec 8. lovskega bataljona Teodor Stepančič, četovodja 47. pešpolka Viktor Golob in računski podčastnik 3. st. div. R. Čepe. Srebrno svetinjo I. razreda so dobili: četovodja Ivan Gerdač, korporal I. Stih, poddesetnik Josip Lipnik, infanterist Simon Vidnik, črnovojniki Valentin Sušnik, korporal Josip Mlakar in Franče Starmuš, desetnik Ivan Šare in Ivan Vunčec ter nadomestni rezervist Franče Hrovat, vsi 7. pešpolka. Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: računski podčastnik Ludvik Mihčič, predmošter I. Uranič in topničar Anton Jevšenak, vsi pri 9. topničarskem polku; četovodja Ign. Kuhelj, čoladni pristojilce d. setnik Ivan Lipnick, infanterist Franče Juri, Josip Kabuš, Stefan Kovač, Josip Kučič, Josip Rošej, Tomaž Urbas, Filip Trojar, črnovojniki četovodja Edvard Habernik ter infanterista Anton Kobau in Ivan Rebernik, vsi pri 7. pešpolku; dragonec 5. dragon-skega polka Franče Marenčič, korporal Franče Okrajnik in infanterist Franče Pavrič, oba od 27. pešpolka, črnovojniki četovodja 7. pešpolka Edvard Habernik. Srebrno hrabrostno svetinjo II. razreda so dobili: topničarji 3. gorškega topničarskega polka: Borin, Arko, Čas, Kastelic in Krevclj; črnovojniki infanterist 7. pešpolka Vale t u Lušnjak; stražmošter 7. dož. orož. poveljstva Nikolaj Furlan in stražmošter 2. bes. hereg. pešpolka Franče Zadnikar in četovodja 6. domobranskega polka Adalbert Radaj. Povalni dekret domobranskega ministrstva je dobil računski oficijal Matja Arneč.

* **Dva vojaška begunca ustreljena.** Dne 6. septembra t. l. sta bila v Gradcu ustreljena dva vojaška begunca, in sicer pešca Rambund Eicler in Jožef Hammer od 27. pešpolka. Obsodba se jima je razglasila v soboto, v nedeljo jo je prardil vojski poveljnik in v ponedeljek zjutraj ob 7. uri sta bila ustreljena.

Pogostje se: Franče Kutnik, c. kr. dom. polk 8. 3. 11. stotnija, 1. vojna pošta 6. Kdor kaj ve o nem. njezagotvino raznašati ženi Julijani Kutnik, pos. v Str. čiji vasi pri Lutomeru — Ivan Filipič pri lov. bat. št. 2. III. stotnija vojna pošta urad 78. Odg. r Anton Piripič, Radlavci, Mala Nelelja pri Ljutomeru — Franče Šuman, 26. domobranski pešpolk 4. stotnija, v jua pošti 48, se poročila že od 6. sept. 1914. O igovor pros. Valentin Šuman, Bičkova, p. 87. B. uelikt v Slov. goricah.

* **Koliko podpor se je že izplačalo družinam v-poklicanih.** Do ko ca junija 1915 se je družinam v-poklicanih — brez Galicije in Bukovine — izplačalo 513 milijonov kron. Na Štajersko je prišlo teh podpor do 30. jun. t. l. 21.955.547 K 53 vin., na Koroško 7.103.671 K, na Kranjsko 10.136.606 K 30 vin. Na Primorsko 32.639.294 K 2 vin., v Dalmaciji 24.26.766 kron 18 vin.

* **Koliko se je že izdalo podpor za družine v-poklicanih?** Iz Dunaja se poroča, da se je do sedaj izdalo v Avstriji okrog 700 milijonov kron za podpore družinam v-poklicanih.

* **Črni čevlji se odpravijo.** Vojno ministrstvo je odredilo, da se odslej za vojaštvo ne sme več izdelovati čevljev iz črnega, ampak samo iz rjavega usnja.

* **Pošta za vojake.** Poštna uprava naznanja, da je vsled odloka c. kr. trgovinskega ministrstva z razpošiljanjem blagovnih vzorcev vojakom na bojnem polju pod znanimi pogoji dovoljeno tudi na vojnopoštni uradi št. 98, ustavljeno pa na sledeče vojnopoštne urade: 26, 31, 58, 59, 60, 62, 77, 90, 96, 97, 105, 107, 108, 126, 130, 140, 143, 154, 155, 158, 160, 201, 211, 504 in 506.

Člani žetvenih komisij oproščeni črnovojniške službe. Političnim oblastvam se je naročilo, da se naj za črnovojnike, ki so člani žetvenih komisij po občinah, izprosi oprostitev od črnovojniške službe. Ozira se naj pri tem le na tiste črnovojnike, kateri so kol člani žetvenih komisij s svojim delovanjem res neobhodno potrebni, da se poljski pridelki v občini pravočasno spravijo pod streho. Prošnje za oprostitev se naj vlagajo naravnost pri poljedelskem ministru.

* **Žetveni dopusti** moštva stražnih bataljonov. Poljedelsko ministru javlja, da dobi tudi moštvo stražnih bataljonov v posebno nujnih slučajih, če se gre za existenco prošnjikove rodline, žetveni dopust v najvišji izmeri 14 dni, in sicer pod pogojem, da pri tem ne trpi vojaška služba. Pravico, dajati tozadevne dopuste, ima poveljnik dotičnega taborišča vojnih ujetnikov.

Novi komisijonarji. Podružnica vojno-žitno prometnega zavoda v Gradcu naznanja, da so izven dosega določenih imenovani še naslednji komisijonarji, ki bodo za zavod izvrševali nakup žita. Za okrajno glavarstvo Brežice: Martin Jug v St. Petru pod Sv. gorami in Jožef Druškovič v Kozjem, za slovenjgriško okrajno glavarstvo pa še Adolf Orel v Sočanju in Eduard Draxler na Muti.

Odškodnina za rekvirirane žganjarske bakrene kotle. Dunajska „Wiener Zeitung“ z dne 1. septembra razglasa ministrsko odredbo, po kateri se bo bakrene žganjarske kotle in tozadevne priprave, katere je te dni vojaška uprava rekvirirala za vojne svrhe, plačevalo 1 kg po 4 K. — Omenjamo, da naj posestniki, katerim se je pomotoma odvzelo kotle, katere rabijo za pripravo živinske piče, iste takoj potom občine reklamirajo pri okrajnem glavarstvu in ob enem tudi pri vojaškem zavodu v Gradcu, kamor so se kotli poslali. Rekvirirati se smejo samo žganjarski kotli.

* **Kam se je treba obrniti radi žita, moke in krmil.** Občine in posamezni interesi se čestito obračajo glede odkaza žita, moke in krmil na trgovsko ministru. Opozarja se, da vodi vrhovno nadzorstvo o razdelitvi žita in moke potom vojnopoštne uradi notranje ministru, o razdelitvi krmil potom centrale za krmila pa trgovsko ministru, zato naj se tozadevne prošnje naslovijo kar naravnost na te urade.

* **Za varstvo letošnjih pridelkov.** Zasiguranje letošnje letine za aprovizacijo armade in ljudstva je poleg vojaških odredb izmed najvažnejših predpogojev za srečen izid sedanje vojske. V to svrhu pa je potrebno ne le, da se letina brezhibno spravi pod streho in potem žito pomelje, temveč tudi, da se zares svojem namenu zagotovi in obvaruje zlasti pred požarom. V tem oziru je c. kr. notranje ministru novič opozorilb poljične okrajne oblasti na poročila primernih odredb, ki naj služijo v to, da se letina obvaruje uničenja ali zle poškode. Občinstvo pa je ponovno poučiti o veliki važnosti letošnjih pridelkov, s pozivom, da naj jih skrbno varuje pred požari ter hudobnimi nakanami. Vsem in povsod je skrbeti za to; da se pravočasno prepreči vsakršno poškodovanje letošnjih pridelkov.

* **Tržne cene v Gradcu.** Debeli voli 240 do 250 K, srednje debeli 226 do 232 K, suhi 200 do 210 K; debele krave 200 do 226 K, srednje debele 140 do 180 K, suhe 100 do 136 K; biki 180 do 248 K, mlada živina 180 do 220 K; teletca 320 do 330 K, izjemoma 336 do 340 K; mlade svinje 424 do 440 K, debele svinje 424 do 430 K, srednje debele 410 do 424 K, mesne svinje 416 do 424 K; ovce 240 do 280 K. (Pri goveji živini veljajo cene za 100 kg žive teže, pri teletih, svinjah in ovcah za 100 kg mrtve teže.) Seno 100 kg: sladko 9 do 11.— K, kışlo 8.50 do 10.—, slama 6.50 do 8.— K; pšenica 41.50, rž 33.50, ječmen 30.80, koroza 35, proso 50 K, oves 27.30 K, ajda 50 K, fižol 96 do 120 K; grašica 180 do 200 K, leča 200 K, proso pšeno 100 do 105 K, pšenični zdrob 80 K, koruzni zdrob 78 do 94 K, ržena moka 50 K, pšenična moka št. 0 78 do 80 K, št. 4 67 do 70 K, št. 6 (črna) 50 do 60 K (100 kg). Jajca komad 13 do 15 v, krompir 28 do 35 v 1 kg, mleko 30 do 34 v liter.

* **Kako je s perocidom?** Na naše tozadevno vprašanje nam odgovarjajo od S. v. B. a. r. b. a. r. e. v. H. a. l. o. z. a. h: Vsem, ki smo škropili s perocidom, je vse pokončano. Grozdje in les ne bo dozorel. Bomo tudi še drugo leto gorko občutili škodo, ker bo v zimi vse pozeblo. — Iz M. o. r. j. a. pri Framu nam poroča tamosnji vinogradnik, da se je perocid ravno tako obnesel kot bakrena galica. Vinogradnik je mnenja, da se s perocidom ravno tako lahko uspešno branimo proti peronospori, kakor z bakreno galico. Glavno je, da se tekočina pravilno pripravi in dobro ter o pravem času škropi. — Iz S. t. i. l. j. a. v Slov. gor. nam poročajo: Opazoval sem vinograde na Kresnici, Vrtičah in Starigrori. Dva velika vinograda, škropljena s perocidom, sta skoro popolnoma rjava, peronospora je umorila listje in grozdje. Večina vinogradov, škropljenih z galico, pa so lepo ohranjeni. En vinogradnik je celo šestkrat škropil s perocidom, a mu je peronospora uničila letino. — Iz L. o. ž. pri Sv. Miklavžu pri Laškem se nam piše: Poročam, da tukaj vsi vino-

gradniki pravijo, da je slabše, koder so s perocidom škropili, kakor tam, kjer so rabili galico.

* **Samovnetje zalog krme.** Vsako leto gredo velike vrednosti zalog krme v izgubo s tem, da se krma užge sama. Največ se pri negotovem vremenu čestokrat spravljajo zaloge krme, ki se niso sposobne za shranjevanje in se razgrejejo tako, da se vnamejo same. Letos smo navezani sami na naše izdelke za človeško in živalsko prehrano. Tem bolj je treba zabraniti izgube krme, ki se zgodi s pokvaro ali s samovžganjem. Najbolje nam more pri tem pomagati dobro, stanojito vreme ob času košnje. Pa tudi pri lepem vremenu se je košnja krme zavlekla dalje kakor sicer, ker manjka mnogo krepkih rok za spravljajanje. Zatorej bi se lahko mnogokrat spravilo seno, ki še ni dovolj zrelo, da bi se moglo spraviti samo iz namena, da se delo poprej izgotovi. Kar bi se dalo na travniku pred pokvaro rešiti, to se potem v sbrambi za seno uniči in zraven se marsikatera dragocena zalog, ki bi se sicer ohranila. Ako se mora seno spraviti, ki se še ne more popolnoma posušiti, posebno tako, ki je že dalje časa pokršeno, tedaj ga naj na noben način ne zamudimo osoliti. Sol ne zmanjša samo nevarnosti samovnetja, ampak varuje tudi krmo pred izgubami rednih snovi in jo ohrani okusnejšo in tečnejšo. Pri zimskem krmiljenju čutijo živali same ob sebi večjo potrebo po soli. Zatorej se priporoča, tudi osoliti dobro spravljeno krmo. Prihrani se s tem sol, ki se sicer daje živini po zimi. Pri shranjevanju sena bi naj bila živalska sol vedno pri rokah, ker je potrebno, da se cela shramba sena enakomerno presoli. Računi se na en stot sena in otava približno osminko ali četrt kilograma soli. Napačno pa bi bilo misliti, da se s soljo tudi lahko reši najslabša krma in da je torej treba manj skrbeti za to, da se krma dobro spravi. „G. G.“

* **Stipendije za pridne in zveste posle.** Štajerska hranilnica izplačuje vsako leto ustanove ali stipendije zvestim in pridnim poslom, ki so del časa služili pri enem in istem gospodarju. Mariborsko glavarstvo je v to svrhu razposlalo na občine sledeči poziv: Bliža se čas, ko se bo prosta vmeslina (interkalar) gorene ustanove za uboge, dela: zmožne posle ali druge zasebne uslužbe, ce, kateri niso zmožni pridobiti si kaj in ki dokazujejo dolgoletno službovanje na enem in istem službenem mestu. S službenimi spričevali (družinskimi knjigami) opremljen in od občinskih predstojništev glede zaslužnosti (vrednosti) in službovanja pri enem in istem posestniku potrjene prošnje za podelitev te ustanove je do najkasneje dne 10. oktobra 1915 vpslati na okrajno glavarstvo. Občinska predstojništva se vabijo, da zbirajo v tamošnjih uradih dohajajoče prošnje in jih do navedenega roka vpošljejo.

* **Jagodno in robidovo listje za čaj.** Jeseni lanskega leta je bila z uradne strani dana vsodbuda, naj bi se nabiralo robidno listje; v mnogih občinah je zlasti šolska mladež nabrala obilo tega listja, ki so ga odposlali na mesta, katerim se je poverilo podelovanje, da se pripravi čaj za naše vojščake v vojski. Marsikateri poljedelec je tudi sam poskusil, pripraviti si čaj iz robidnega listja; poskušnja je dobro izpadla. Se okusnejši čaj dobimo, če ne čakamo z nabiranjem lista do jeseni, ko je listje že trdo, deloma tudi že ovenelo ali poškodovano od mraza, temveč začnemo zbiranje listja že sedaj. Tudi sušenje je sedaj bistveno lažje, kot jeseni. Toda ne le iz robidnega listja se da pripraviti dober in cen čaj, temveč se da v ta namen tudi prav dobro vporabljeni listje gozdnih in vrtnih jagod. V to svrhu nabranega listja pa ne smemo sušiti na solcu, temveč zunaj na suhih mestih v senci ali v zračnih sobah, kjer ga razgrnemo v tankih plasteh na papir. Shranjuje se najbolje v pločevinastih posodah ali skrinjah, ki se dobro zapirajo ter so postavljene v suhem, zračnem prostoru.

Zdravstvena modrost. — Kdor nima časa, da bi skrbel za zdravje, mora pozneje čas imeti za bolezen. — Največ je tistih, ki se pobrigajo za zdravje še le potem, ko so zdravje izgubili in so bolni. — Vsak je ovoje sreče, pa tudi svojega zdravja kovač. — Bolje je, če si reven, zraven pa čvrst in zdrav, kakor pa bogat in bolan. Zdravje in jakost je bolj od zlata in zdravo telo bolj nego veliko posestvo. Ni ga bogastva, ki bi odvagalo zdravo telo. (Sirah 30.) — Da star postaneš, je božja dobrota; da mlad ostaneš; tvoja skrb. — Najboljši zdravnik na svetu so: red in zmernost v jedi in pitju, luč, zrak in voda. — Bolezen te ne napade naenkrat, kot blisk z neba, ampak se razvije iz malih grehov zoper zdravje; ko se jih preveč nakopiči, pa bolezen izbruhne. — Najpljšan pot do zdravja je — pešct. Vse bi slo boljše, če bi več hodili. — Zaprta okna v spalnici so odprta pot sušici. Prijatelj zraka dolgo živi. — Kantor ne pride solnce, prihaja zdravnik. — Na senčni strani se ustavi mlilski voz, ko gre ob solučni, samo enkrat. — Solnča luč je najboljši morilec in uničevalce strupenih glivic in najceneše razkuževalno sredstvo. — Zgodaj k počitku — zgodaj vstani! To t med drugim zdravie ohrani.

Cesta Pilštanj—Gobelno. Dopolgo časa se je že odlašalo z delom okrajne ceste, ki bi vezala trga Kozje in Pilštanj preko Prevorja z Gobelnim. Pred štanju se je ustanovilo vodstvo za gradnjo te važne kratkim pa se je poslancu in deželnega glavarja na-

mestniku dr. Fr. Jankoviču ter kozjanskemu okrajnemu zastopu posrečilo; da se je začelo sedaj z deli za to prepotrebno cesto. Inženjerji so zadnje tedne pridno na delu. Za težka dela pri gradnji ceste se bodo zaposlili vojni ujetniki — Rusi. V Lesičnem pri Pilceste.

* **Kolera na Slovenskem.** V Ljubljani je novo na kolero zbolelo 12 oseb, in sicer 10 z bojišča do, slih vojakov in 2 domačinov. Zavsem se nahaja sedaj v Ljubljani 35 kolera-bohnikov. (Od 26. avgusta do 2. septembra so umrli za kolero 3 vojaki v Celju se nahaja 10 na kolero bolnih vojakov, v Trstu pa 13. Dne 1. septembra je umrla na kolero ena oseba. Eden slučaj kolere se je pojavil v Zasknu pri Lekki, 5 slučajev v goriških občinah in 6 slučajev v sežanskem okraju.

Česen zoper kolero. Zdi se, da bo spravila sedanja vojska česen, to staro zdravilno sredstvo, ki je pa prišlo tekom časa skoraj čisto iz spomina, spet do svoje veljave. Zdravnik Marcovici je v 9 slučajih na dunajski kliniki ugotovil, da uničuje česen kolera-bacile v človeškem črevesu. Imenovani zdravnik je nadalje dognal, da je česen izborna zdravilno sredstvo zoper grižo in druge črevesne nalezljive bolezni. Profesorja Marcovici in Schmit nadaljujeta z vso vneto svoje tozadevne zanimive poskuse na dunajski kliniki.

* **Pogrešne družine s Primorskega.** Pogrešajo se tatiši L. e. i. j. a. in Anton K. a. i. n. a. iz Borane št. 108 pri Kobarižu (Primorsko). Njih hčerke prosijo, če bi kdo kaj videl o njih, naj sporoči na naslov Lizi Salamon, Rače Spodnje Šaerske. — Ivan Skubini, seča v poljski-bojnišnici št. 1. (v. r. Krenz) vojna pošta št. 606, ne ve kje se nahaja njegova družina, doma iz občine Kožbana — Škerljevo, okraj Gradiško (Primorsko). —

Dopisi.

* **Maribor.** Umril je Alojzij Vollmaier, vojak pešpolka št. 47., sin uslužbenca Cirilove tiskarne Jožefa Vollmaierja. Umril se je bojeval v Galiciji in je bil v obe nogi ranjen. Pokopan je bil z vojaško častjo dne 7. septembra na Pobrežju, N. x m. p.!

Maribor. Vpisovanje na cesarja Franca Jožefa I. jubilejno učiteljske šolskih sester v Mariboru za šolsko leto 1915—1916 je dne 15. septembra 1915, od 8. do 12. ure dopoldne. Sprejemni izpit za prvi letnik se začne dne 15. septembra ob dveh popoldne, ponavljalne skušnje dne 16. septembra, ob 8. uri zjutraj. Dne 19. septembra je slovesna šolska sveta maša, dne 20. septembra pa redni šolski pouk. — Ravnateljstvo.

C. kr. gimnazija v Mariboru. Kljub silnim zaprekam se je posrečilo toliko doseči, da se bo pouk vršil tudi bodoče šolsko leto v vseh razredih. Začetek se bo neznatno zapoznil. Podrobna naznanila se bodo objavila v kratkem.

* **Sv. križ pri Mariboru.** Na kvaterno nedeljo, dne 19. t. m., ko obhajamo god povzicanja sv. križa, bo vlč. g. P. Filip za našo župnijsko cerkev slovesno blagoslovil nov križev pot, mojštersko delo našega domačega umetnika g. Ivana Sojč v Mariboru, ki mu dela vso čast. Isto nedeljo popoldne se pa vrši shod tukajšnje tretjeredne skupščine. Častilci sv. križa, ki vas hudo tarejo križi grozovite vojske, prihitite ta dan pod senco Sv. Križa in tukaj odložite svojo težko butaro! Križanega zveličarja hočemo prav lepo prositi, da nam podeli kmalu tolikanj zaželjeni mir! — Dne 16. julija t. l. je v bitki pri Grodeku za domovino častno padel prvi kmečki sin Rudolf Harih, p. d. Vrablov Rudi, ki bi naj postal enkrat na domačiji gospodar. Žalujemo materi in sestram naše iskrene sočutje, junaškemu mladeniču pa bodi lahka daljnja zemlja gališka!

* **St. Ilj v Slov. gor.** K vašemu zadnjemu poročilu se blagovolite dostaviti, da se nahajata v ruskem ujetništvu iz naše župnije še vrli naš posestnik Alojz Lepič, stričnik rajnega emureškega župnika, in Ciril Sadu, sin tukajšnjega nadučitelja na slovenski šoli. Oba sta bila v Przekyslu ujeta. — Sedaj imamo letos srednje. Edino v Ceršaku so jablane zelo obložene.

* **Sv. Benedikt v Slov. gor.** Franče Šuman iz Bačkove, ki je služil pri 3. tirfškem polku cesarskih strelcev, leži sedaj kot invalid v vojaški bolnišnici v Brnu na Moravskem. Ruska topovska krogla mu je dne 27. marca odtrgala levo nogo.

* **Sv. Andraž v Slov. gor.** Tudi pri nas že šteje mo marsikatero moža in mladeniča, ki je dal svoje življenje za cesarja in domovino. Eden izmed poslednjih je bil Franc Cobelj, pridni mladenič iz ugleadne hiše Jakeza Cobelj v Eriaveh. Rojen je bil i. 1891, služil je pri celškem polku št. 87. Ko je bil dne 15. avgusta na predstraži nekje na italijanskem bojišču, mu je sla sovražna krogla skozi trebuh in v nekaj urah je umrl. Počivaj bratec v grobu tujem, — tam v hladni zemlji! V vstajenje mrtvih jaz verujem, junak naš nepozabljeni!

* **Ljutomer.** Padel je na severnem bojišču dne 14. julija od sovražne krogle v prvi zadet mladenič Jakob Novak od 87. pešpolka II. stotnije iz Vogričeveč župnije ljutomerske. Bil je naročnik „Slov. Gospodarja“. Naj v miru počiva!

* **Ptuj.** Sin tukajšnjega sodarja Fiana je utonil v Dravi. Oče se nahaja na bojišču. Sin je tudi pri naboru bil spoznan za sposobnega.

* **Sv. Barbara v Halozah.** Tudi iz naše župnije je sovražna krogla prebrla prvi marsikateremu možu in mladeniču. Posebno je pobirala smrt naše najboljšje lante. Od Mladeniške Zveze je umrl predsed-

nik Franc Belšak iz Okiča, odbornik Franc Žuran iz Gruškoveca, Franc Jurgec iz Gradišča, ki je bil pevec in igralec, Martin Milošič, godec društvene godbe in Franček Vidovič iz Gruškoveca. Ti fantje so bili vsi družbeniki Marijini. Mnogo pa se jih pogreša, ki ne ve nikdo za nje. Iz naše župnije je že okoli 16 mrtvih.

* **Fram.** Te dni nas je pretresla žalostna novica, došla z bojišča, da je padel eden naših najboljših fantov Franc Vihar iz Fram. Stariši se ne morejo utolažiti, vsi ki smo ga poznali, ne moremo verjeti to. Bil je dikti in ponos naših fantov, upanje izbornega gospodarja, najboljši sin svojih starišev, veren, naroden, ponižen, delaven, skrben. Zadnje pismo je pisal dne 24. avgusta in dne 28. avgusta je že bil mrtev. Med drugim se je zahvalil svojim starišem za „Slovenskega Gospodarja“, ki ga je doma in na bojnem polju pridno čital, zato mu „Slovenski Gospodar“ hvaležno posveti te vrstice ter priporoča blagega fanta v molitev.

* **Pekel pri Poljčanah.** Tukaj je dne 3. septembra umrl gostilničar in župan Jožef Baumann, star 59 let. Rajni je bil protestant.

* **Konjice.** Eno krono kazni mora plačati v vlak, kdor si v Poljčanah, ali v Konjicah ne dobi karto-voznico na postaji. Na drugih postajah se gre na vlak in se dobi voznico v vlak.

* **Celje.** Po mestu se govori, da se je te dni v vojaških bolnišnicah pojavilo več slučajev kolere.

Celje. Na c. kr. samostojnih nemško-slovenskih gimnazijskih razredih v Celju se bo vršilo vpisovanje dne 10. septembra t. l. dopoldne v zbornici slovenskega gimnazijskega poslopja od 8. do 9. ure za I. razred, od 9. do 11. ure pa za II. III. in IV. razred. Sprejemni izpiti za I. razred se bodo vršili istega dne od 9. do 12. ure v samostanu šolskih sester. Dopolnilni in ponavljalni izpiti bodo 17. septembra od 8. ure dopoldne naprej. Začetek šolskega pouka se bo naznanil pri vpisovanju ali pa pozneje po časopisu.

* **Sedlarjevo.** O velikem požaru v Sedlarjevem pri Podčetrtku se nam še poroča: Dne 19. avgusta je v naši vasi nastal ob 1/5. uri popoldan strašen ogenj. Ljudje so bili večinoma pri delu na polju. Nekateri posestniki niso nič ofeli, ne obleke in ne živeža. Zgorelo jim je tudi mnogo kuretine, sena, pohištva, poljskega orodja itd. Zgorelo je sredi vasi osem posestnikov za vsem 24 poslopj. Hvala lepa vsem ognjegascem, ker so tako pridno gasili, posebno pa prisrčna hvala onim iz Imenega ker so prvi prihiteli na pomoč in so zelo pridno skropili, ker drugače bi bila nevarnost še večja, da bi bila lahko cela vas pogorela. Prišli so tudi ognjegasci iz Podčetrтка in nazadnje še celo iz daljnega St. Petra. Prav lepa hvala vsem! Prišel je tudi naš poslanec g. dr. Jankovič in g. okrajni načelnik v soboto, dne 29. avgusta na lice mesta in sta obljubila, da bosta skrbela za podporo. Hvala že v naprej! V soboto, dne 29. avgusta so zavarovalnice že škodo ocenile in lepo do zadnjega vina rja plačale.

* **Sedlarjevo.** Na prošnjo našega poslanca dr. Jankoviča je cesarski namestnik grof Olary naklonil iz sklada za narzode podporo 2000 K za priporočje v Sedlarjevem. Ta svota se je zadnje soboto kot podpora za prvo silo razdelila med najbolj potrebne.

Za Posavje

se vrši dne 19. septembra t. l.

v Rajhenburgu cerkveni shod,

da verni slovenski Posavčani prosijo za zmago in mir ter molijo za našega ljubelega presvitlega cesarja. Ob 6. uri zjutraj slovesna služba božja, ob 9. uri rečnem za padle vojake, ob 10. uri druga slovesna služba božja. Popoldan ob 1/2 eni uri slovesne večernice in ob sklepu cesarska pesem. Red je tako sestavljen, da se je jemal ozir na sedanje železniške zveze.

Verno slovensko Posavje, na noge!

Zadnja poročila došla v četrtek, 9. sept.

V Gorici je mir.

Iz Gorice se piše z dne 1. sept.:

V Gorici je sedaj mir. Kakor da bi sovražnik popolnoma opustil misel priti kedaj v mesto Gorico. Prešel je cel mesec avgust in niti enega večjega napada ni poskusil ne na Kalvariji, ne pri Grobi, ne nad Oslavjem, ne sploh ga kak del goriškega območja. Prejšnji petek, dne 27. avgusta, zvečer ob devetih, je naskočil sicer naše postojanke ob poboeju Sabotina. Pa zagrmeli so od vseh strani naši topovi, zaropotale so naše strojne puške, od daleč so se videli nad glavami sovražnika bliski naših šrapnelov, kazali so se trenutni sviti ročnih granat in čez 20 minut je bilo zopet tiho, kakor prej. Dan potem pa že smo dobili novico, da so Lah na svoj poskus, stopiti v ožji stik z našimi vojaki, imeli 400 mož izgube. Ne, Lah ne pride nikdar čez Sočo v Gorico! Ima sicer s Steverjana krasen razgled na njo, toda prepričani smo, da bo tudi ta razgled kmalu izgubil.

Italijani izgubili 1000 mož.

Na avstrijske postojanke, ki se nahajajo na tiraljskem gorskem sedlu Kreuzberg, so Italijani v po-

nedeljek, dne 6. septembra zjutraj navalili s kakimi petimi bataljoni od različnih italijanskih brigad. Posebno srditi so bili sovražni napadi na gorske postojanke med višinama Burgstall in Pfanspitze. Naši so sovražni napad krepko odbili; Italijani so izgubili v teh bojih najmanj 1000 mož.

Naši zrakoplovci nad Verono.

Nad italijanskim mestom Verona so se dne 6. septembra pojavili avstrijski zrakoplovci z gorskimi zastavami, katere so skoro enake italijanskim. Italijani res niso spoznali zastav, smatrali naše zrakoplovce za svoje in so jih vihatno pozdravljali. Bombe pa, katere so nato zrakoplovci metali na mesto, so Italijanom veselje popolnoma skalile. Napravile so veliko škode.

General Joffre obiskal Kadorno.

Francoski vrhovni boveljnik general Joffre se je mudil te dni v Italiji. Najpoprej se je pretečeno soboto zjutraj predstavil italijanskemu kralju, ki mu je podelil veliki križec vojaškega reda Savojevca, nato je obiskal vrhovnega poveljnika italijanske armade, generala grofa Kadorno. Joffre se je mudil dva dni v italijanskem glavnem stanu in si je ob tej priliki ogledal več značilnih obmejnih postojank, kot ono od Tržiča do goriškega območja. Italijanski kralj, general Joffre, Kadorno, Porro in vojvoda Aosto so se nahajali večkrat v bližini avstrijskih aterij, tako pri Tržiču in južno od Doberdobske gorske planote. Pretečeno nedeljo dopoldne je obiskal Joffre mesto Oglej, po noči se je pa odpeljal čez Turin nazaj v Francijo.

Car vrhovni poveljnik

Ruski car Nikolaj je prevzel vrhovno poveljstvo čez rusko armado in se je, kakor poročajo dne 6. septembra podal na bojišče. Car je dne 6. septembra brzoživil predsedniku francoske ljudovlade, da upa s svojim poveljevanjem ugodno uplivati tudi na razvoj vojne na zahodu in na končno zmago ruske armade. Kaj je z velikim knezom Nikolaj Nikolajevičem, ki je dosedaj imel vrhovno poveljstvo, se ne izve. Ali je ostal in je car le imenoma prevzel vrhovno poveljstvo, da navduši obupano ljudstvo, ali pa je odstopil, o tem se ne poroča. Glavno besedo imajo sedaj generali: Ruski, Evert, Aleksejev in Ivanov, ki veljajo kot najmožnejši ruski generali.

Carjev oklic na armado.

Car Nikolaj je izdal dne 5. septembra na armado sledeče povelje: Darcs sem prevzel vodstvo nad celo rusko oboroženo silo na morju in suhem, katera se bori na bojišču. S trdno vero na milost božjo in neomejeno zaupanje na ko čez zmago bomo svojo sveto deželo za trambbo domovine izpolnili do skrajnosti, da se ruski deželi ne odvzame njena čast.

Nikolaj Nikolajevič podkralj

Najnovejša poročila pravijo, da je car velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča imenoval za podkralja v Kavkazu in mu poveril vrhovno poveljstvo nad kavkasko armado.

Kaj se godi v Rusiji?

Da je car sedaj neadoma prevzel vrhovno poveljstvo čez rusko armado, gotovo ni brez velikega pomena. Razlogi, ki so dovedli carja do tega koraka, so lahko različni. Pri neuletem ruskem ljudstvu je zaupanje v carja skoraj neomejeno, kajti car ni samo svetni vladar, ampak tudi poglavar ruske razkolniške cerkve. Zato je mogoče, da car hoče vlti s svojim korakom obupanemu ljudstvu v srce zopet zaupanje v rusko armado. Mogoče je tudi, da se je ruski vojni posvetovalni zbor, kateremu predseduje car in sestoji iz najvišjih generalov in državnikov, izrekel proti velikemu knezu Nikolaju kot vrhovnemu poveljniku. Da bi njegov odstop ne presrašil preveč ruske javnosti, ki smatra carja za nad vse zmogljivega, zato je car prevzel vrhovno poveljništvo. Vsekakor pa carjev korak ne pomeni, da je na ruskem carskem dvoru veliko razpoloženje za mir, kajti potem bi car ne prevzel vrhovnega poveljništva, ampak gotovo prepustil komu drugemu, ki bi naj nosil vse očitke za neuspehe.

Ru-ka armada se na novo razvršča.

Rusko časopisje poroča, da so začeli Rusi na vseh črtah nanovo razvrščati svojo armado. Pomankanje municije je brzkone že odstranjeno, ker so Rusi že tuintam začeli s protinapadi.

Hudi boji v Besarabiji.

V severnem delu Bukovine in sicer ob bukovinsko-besarabski meji, se vršijo skrajno srditi boji. Sovražnik je poskušal štirikrat prodirati proti našim postojankam, toda vsakokrat je bil odbit, pri čemur je imel težke izgube. Posebno močno je učinkovala naša težka artilerija. En sam dobro namerjeni strel je

ubil pet ruskih častnikov in jeno celo stotnijo vojaštva ter več konj.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Uradno se razglša:

Dunaj, 8. septembra.

Rusko bojišče.

V trdnjavskem ozemlju v Volhyniji je ostal položaj včeraj nespremenjen. Naš genj je odbil nekaj ruskih protinapadov. Dalje proti jugu je naša zmaga pri Podkamienu in Radzimilovu prisilila sovražnika, da se je moral na 90 km široki fronti umakniti na onstran reke Iker. Naše čete ga zasledujejo.

Ob reki Seret je prišlo do srditih bojov. Sovražnik je nagloma prodril s številnejšimi četami iz svojih kakor območja zgrajenih okopov pri Tarnopolu in Struzovju. Protinapad nemških čet, ki so prodirale pri Tarnopolu, je porinil Ruse nazaj. Na ozemlju zahodno in južno-zahodno od Trembovle se še boj nadaljuje. Tik ob izlivu Sereta so naše čete pod poveljem generalov Benignija in kneza Schönburga zavzele z naskokom sovražno postojanko severno-zahodno od Szuparke, kjer je bilo ujetih 20 ruskih častnikov in 4400 mož ter zaplenjenih 7 strojnih pušk.

Pri avstrijskih četah ob Jazioldi nič novega.

Italijansko bojišče.

Na ozemlju gorskega sedla Kreuzberg je nastal po predvčerajšnjemu italijanskemu porazu mir. Njihove izgube so bile večje, kakor se je prvotno smatralo, kajti ko so Italijani zapustili zapustili bojišče, so našte naše čete samo pred takozvano Pfannspitze, Cime Frugoni, in pred grebenom Eisenreich čez 400 sovražnih trupel.

Položaj na italijanskem bojišču je popolnoma nespremenjen.

Na ozemlju Doberdobske gorske planote so včeraj zjutraj odbile naše čete sovražni sunek proti prednjemu delu kraške gorske planote. Italijanska pehota, ki je namevala prodirati proti izhodni strani Vermeljana, je bila z ročnimi granatami odbita.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Najnovejše nemško uradno poročilo

Berolin, 8. septembra.

Severo-izhodno bojišče.

Armada skupina maršala pl. Hindenburga. V oklici Daudsevasa naše čete še dalje prodirajo. Čete generala pl. Eichorna so se po bojih polastile več ožin med jeziri pri Tronki-Nove (južno-zahodno od Vilne). Med mestoma Jeziory in Volkovysk se napadanje nadaljuje. Mesto Volkovysk in višine na izhodni in severoizhodni strani so naše čete zavzele. Ujetih je 2800 Rusov, uplenjene 4 strojne puške.

Armada skupina maršala bavorskega princa Leopolda. V oklici Izabelina (južno-zahodno od Volkovyska) je sovražnik vržen nazaj. Dalje proti jugu armada skupina prodira proti prostoru pri Zelvianki in Bozanki. Severoizhodno od Pružana silijo avstro-ogrskje čete skozi močvirje proti severu. Ujetih je okrog 1000 Rusov.

Armada skupina maršala pl. Mackensena. Boji ob Jasioldi in izhodno od Drohicyna se nadaljujejo.

Južno-izhodno bojišče.

Ruski napadi pri Tarnopolu so bili odbiti. Dalje proti jugu v okolici zahodno od Ostrova so nemške čete sovražno prodiranje s protinapadom ustavile.

Današnje rusko poročilo o porazu dveh nemških divizij, o ujetju 150 vojakov ter uplenitvi 30 nemških topov in mnogih strojnih pušk, je popolnoma izmišljeno. Ne eden naš vtjak se ni niti za korak umaknil, nobeden top ali strojna puška ni padla v sovražne roke. Nasproti temu pa so naši polki v imenovanem protinapadom vrgli sovražnika daleč nazaj; eden polk je ujel 250 Rusov.

Listnica uredništva.

Fram. Najdets natančno razloženo v dotičnih razgledih — Sv. Lorenz Ako je bilo toliko denarja poslanega in bil nti, naznamite stvar žandameriji ali vojaški oblasti. Mi se ne mramo vtikati v take reči. — Jarenina: Božji mlini meljejo počasi, a gotovo. Misl' mo, da ne kaže tega slučajja objavljati, saj je dotični z nesrečo v družini itak dovolj tepen. Prav imate, ko pravite, da se je to zgodilo ravno v obletnici znamenitih lanskim žalostnih dogodkov. Vssk dobi ob svojem času svoje plačilo. Le večkrat kaj pročitati, saj kmečko pero tuči dobro teče, zdrave!

*** Prijatelj slovenskih vojakov! Na tisoče slovenskih vojakov stoji na bojišču, kjer se junaško borijo za cesarja in domovino.** Ves svet občuduje njihovo hrabrost. Njihovo junaštvo preganja sovražnika na severu, na jugu pa ga dozda zadržuje, da ne more opustošiti in pomandirati naše slovenske zemlje. Slovenci! Kako žalostno bi izgledalo pri nas, ko bi besedolomni Lahi vdirli v naše kraje, razdejali naše vasi in trge, pomandrali naša polja in naše gorice, morili naše oče in matere, onečali slovenske žene in dekleta! Ali ni nad vse žalostna usoda tistih ljudi, ki so morali zapustiti zaradi sovražnika svoje domove in pobegniti v tuje kraje! Nam tega ni treba. Zahvaliti se imamo za to našemu junaškemu vojaštvu, ki z svojo navdušenostjo odbija nepoštenega sovražnika od naše zemlje. Zato pa moramo biti našim junakom iz srca hvaležni. In kako naj pokažemo to hvaležnost? Naši vojaki so daleč od svojega doma. Izvejo le malokaj, kar se godi po slovenski domovini. Dolg čas jim je v strelskih jarkih po svojih domačih. Zato so silno veseli, ako na bojišču dobijo v roke „Slovenskega Gospodarja“ ali „Stražo“, ki jim prinese ta novic iz domovine. „Slovenski Gospodar“ in „Straža“ romata potem iz roke v roko in slovenski junaki jih ne dajo od sebe, dokler ni zadnja vrsta prečтана. Polni hvaležnosti so naši junaki za vsak priposlan list. Mnogi si ga naročijo na bojišče. Veliko jih je pa tudi takih, ki si ga ne morejo naročiti, ker nimajo denarja ali ker naročnine ne morejo poslati iz bojišča. Upravništvo pošilja zastoni najmanj 1000 izvodov naših listov vsak teden narazno bolnišnice in na bojišče. Več ne more storiti pri sedanjih draginjah, ko mora papir, barvo in sirovo olje po 25 odstotkov, da celo po 400 odstotkov dražje plačevati, kakor poprej. Prijatelji slovenskih junakov! Poskrbite, da bodo naši vojaki dobili na bojišče naše liste „Slovenskega Gospodarja“ in „Stražo“! Zrtvujte nekaj vinarjev v ta namen. S tem se boste braniteljem naših domov najbolj prikupili. — Kolikokrat se popolnoma nepotrebno izpije marsikateri liter vina ali pivala Pritrgajte si enkrat pripijan in darujte tiste vinarje, kiste jih s tem prihranili, za naše vojake, da dobijo slovenske liste v roke. V Mariboru se je osnoval odbor, ki zbira prostovoljne doneske, s katerimi se plačujejo naši slovenski časniki, da se potem brezplačno pošiljajo našim slovenskim vojakom. Somišljeniki! Zbirajte pridno tudi najmanjše zneske v ta namen in pošljite jih, da ne bo pomoč samo na naslov: Slovenski časniki za vojake v Mariboru, Koroška cesta št. 5. — Imena darovalcev se bodo objavila v listu „Straža“.

Zepni koledar za slovenske vojake za leto 1916 je izdala tiskarna sv. Cirila v Mariboru. Koledar sega od 1. septembra 1915 do konca leta 1916 in obsega prav zanimive članke in spise, ki jih ne bodo rabili samo vojaki, ampak tudi njih domači. Koledar krasi slika cesarja Franca Jožefa. Ker je koledar namenjen za krščanske vojake, zato so koledarju pridane razne molitve, ki so primerne za vojake na bojišču, in lepa slika Srca Jezusovega. Koledar ima 80 tiskanih strani in še zraven 48 listov praznega papirja za zapiske. Lepo vezan izvod s svinčnikom stane s poštno vred 1 K, brez poštnine 10 v manj. Koledar se naroča pod naslovom „Trgovina tiskarne sv. Cirila“ v Mariboru, Koroška cesta 5. Ta koledar je najlepše darilo za vojake na bojišču. — Nekaj izvodov tega koledarja ima na prvih 16 listih zmešane nekatere strani. Ako je kdo morebiti po naključju dobil tak izvod, naj ga vrne, da dobi drugega.

V znamenju znage zlatega klasa. Stajerska c. kr. namestnja nam piše: Da se izogne zmotam in zavlačenju pri naročitvah klasovih znakov, smo prosili, da izrecno poudarimo, da je nasloviti, kakor je razvidno iz lepakov in dopisov oficijelnega vojnopomožnega mesta stajerskega namestništva, brez izjeme vsa naročila in vprašanja glede klasovih znakov in klasovih dni na Stajerskem na namestništvo, oficijelna vojna pomoč, Gradec, Grad, polnadstropje; to mesto namestništva je prevzelo skupno naročilo za celo Stajersko.

P. n. posojilnice se opozarjajo, da takoj pregledajo, ali se imajo zadosti tiskovin, kuvertov in posebno hranilnih knjižic v zalogi. Ako bi jim hranilne knjižice pošle po zimi ali spomladi, naj jih že zdaj naročijo, ker se ne ve, ali bo tiskarna od novembra naprej mogla sploh prevzeti tako delo radi pomanjkanja delavcev. — Tiskarna sv. Cirila.

Če župnijskim predstojništvom! Ker v zimskem času tiskarna radi pomanjkanja delavskih moči ne bo mogla izvršiti vseh del, naj gg. župniki spovedne liste za leto 1916 takoj sedaj naročijo. — Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

„Božja pot na Svete gore na Stajerskem.“ Z 12 slikami. Druga, predelana in z molitvami pomnožena izdaja. V Mariboru, 1914. Založilo cerkveno predstojništvo pri Sv. Petru pod Svetimi gorami. (Čisti dobiček se bo porabil za svetogorsko cerkev.) Tiskarna sv. Cirila v Mariboru. — Ta knjižica, ki je izšla lansko leto, obsega dva dela. V prvem delu se na 88 straneh prav stvarno, podučno in zanimivo razpravlja — pisatelj je prof. dr. Stegenšek — zgodovina prelope Marijine cerkve na Svetih gorah nad St. Petrom in zgodovina božje poti na Svete gore. Drugi del (str. 99—127) pa obsega sv. mašo v čast preblaženi Devici Mariji, razne litanije, sv. križev pot, razne lepe molitve k Materi božji, spovedne in obhajalne molitve in roman-

ske pesmi. Na to knjižico, ki je najlepši spominek za romarje in vse častilce Matero božjo svetogorske, opozarjamo pred največjim in glavnim shodom, ki bo letos kakor vsako leto na Svetih gorah o Mali maši, 6., 7. in 8. septembra in celo osmino. Knjižica, ki je ob enem prav ličen in pripraven molitvenik, je prav okusno vezana v črno platno, zlato obrezana ter stane samo 80 vin. Dobiva se ter tudi naroča pri cerkvenem predstojništvu pri Sv. Petru pod Sv. gorami. Naroči se pa tudi lahko v Cirilovi tiskarni v Mariboru. Knjižico prav tolo priporočamo, * Sv. Oče Benedikt XV. V slovenskem jeziku smo dozda pogrešali življenjepis novega papeža, čeprav so po njem vprašali verniki in osobito kateheti za uporabo v šoli. Sedaj je v tiskarni sv. Cirila v Mariboru izšel precej obširen življenjepis sv. Očeta Benedikta XV., katerega je priredilo za slovensko ljudstvo uredništvo „Slovenskega Gospodarja.“ Da se lahko knjižica zelo razširi, določila se ji je prav nizka cena 10 v za komad, koji znesek se blagovoli vposlati v poštnih znamkah. Življenjepis je pisan zelo mikavno in bo vsakega zadovoljil. Segajte po njem!

Lysoform. Opozarjamo čitatelje na današnji insert — Lysoform je najboljši in najcenejši razkuževalno sredstvo. * Govori se, da je za nakup varnih in priporočljivih sročk z zajamčenimi dobitki (do 630.000 K) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastoni. — Opozarjamo na današnji tozadavni oglas „Srečkovnega zastopstva“ v Ljubljani.

„Kapljice za svinje“ Cena 1 steklenice je 1 krono.

Gospod A. H., Sv. Križ, piše:
Hvala Vam za priposlano zdravilo: Svinjske kapljice za rdečico: **Uspeh vrio povoljni!**
Gospod Janez K. piše:
Prav dobro pomagalo!

F. PRULL,
vezava lekarna pri c. kr. or. in
Maribor, Glavni trg št. 15 462

Želozniške paznike in predelavce

bo sprejemal kozjanski okrajni zastop po potrebi za nadziranje ujetih Rusov, ki bodo zaposleni pri gradnji nove okrajne ceste. Ponudbe z navedbo znanja jezikov, plačilnih zahtev in časa, kedaj lahko stopijo v službo, se naj pošljejo na najprej na deželno krajevno stavbeno vodstvo za gradnjo okrajne ceste Lesično-Prevorje-Sv. Urban, p. Piljstani. (Spodnje Stajersko). 527

Kdor si želi

kupiti parnik nove sestave in priprave za zganje, ki je tudi za uporabo perila kuhanje, naj se oglasi ali pa piše **Karl-Dullerju v St. Vidu pri Ptuj,** Stajersko. Stroj se pošlje na zadnje železniško postajo, le proti povzetju ali proti plačilu v teku 30 dni.

Proda se le posestnikom ali zanesljivim gospodom. 585

Može zastopstvo in glavni vodja za lastno-izpade od vročinskih vročotnih in kaluzijskih bolezni - 51.

Pe 14 dnevni postrežniki

so lahko vseh tvojih gostov pripraviš in postrežeš. To je tvoj najbrž in najprejše orodje. Vse, kar ti je treba, je tvoj postrežnik. To je tvoj najbrž in najprejše orodje. Vse, kar ti je treba, je tvoj postrežnik. To je tvoj najbrž in najprejše orodje. Vse, kar ti je treba, je tvoj postrežnik.

A. KIFFMANN, Maribor ob Dravi št. 8, največja tovarniška zaloge ur, srebrnine in platnine, razpošilja v vse dele. Specialist za božje ure.

Imbome se je obneslo na vojake v vojski in sploh na vsakega bol najboljšo

bol oblažajoče mazanje

pri prehladu, neznanju, glavu, inšenci, pravi, vrosti in bolni v krvi

Dr. Richter-ja

Sidro-Liniment. capsici compos.

Kodimentilo na Sidro-Pain-Expeller.

Steklenice kron. — 80, 1'40, 2'—.

Dobiva se v lekarnah ali direktno v Dr. Richter-ja lekarni „Pri sinem levu“, Praga, I., Hlissabetova cesta 11. Dnevne raspodiljanje.

Vzame se gostilna v našem ali na račun. Naslov pove upravništvo pod gostilna. 588

Mlinarskega pomočnika in učenea sprejemem proti dobri plačlini popolni oskrbi v službo. Če mogoče naj se ponudnik osebno predstavi. Pogoji po dogovoru I. Zdravec, paromlin v Središču. Štaj. 529

Viničarji

ako mogoče taki z večimi delavci, se sprejmejo pri oskrbništvu graščina Dornava, pošta Možganjci, pri Ptuj. 530

Grantaša Anton, čevljar v Verževju sprejme učenea. 531

Rabira vojno za svojo obširno trgovino 2 pridna močna fanta večica nemškega in slovenskega jezika v pisavi in govoru. Moja trgovina je obširna ter se nauči manufakture, specerije, železine in kupčije paljških pridelkov. Radolf Pevec Mozirje. 532

Učenea sprejme Matija Hečavar, klučavničarski mojster na Ragoznici pri Ptuj. 534

Pridno, izvežbano dekle, ki more eno svinjo in kravo okrbavati in sna nekaj kruhati, se takoj sprejme proti dobremu plačilu. Ponudbe na gospo Msašo Hummer v Polškniku p. Litija Kranjsko. 535

Za Bizeljko

se išče organist in mešnar. Ne- oželeni imajo prednost. Dohodki zadostni. Nasop takoj. Prošnje s spretevalom kake orgljarske šole na župni urad. 536

Kupim lepo streno predivo po visoki ceni. Uzece sprejemem po 5 kg paket po pošti samo franke. Flori an Kučanda St. Jurij ob jaž. Zelenici. 537

Izvežban prodajalec ali prodajka se takoj sprejme. Vpraša se pri L. H. Korosec, trgovina, Maribor, Magdalenski trg št. 9. 517

Pekeviski učenea in en učenea: za trgovino s mešanim blagom se sprejme Tegethova ulica št. 51 Maribor. 518

Vinar, ki ima dve delavski moči, se sprejme pri g. Ferd. Lešniku v Framu. 519

Krojaški pomočnik se sprejme pri g. Simon Majer Maribor Koroška cesta 64. 520

Pridnega fanta, kateri ima veselje do krojaštva, sprejme Franc Še vidij krojaški mojster v Mariboru Kaserngasse št. 4. 521

Krojaškega dečka s primerno šolsko izobrazbo, ter pridnega trgovskega pomočnika, sprejme Jos. Kessar v Makronogu Dolenjsko. 513

Priden fant kateri se hoče krojaštva učiti se takoj sprejme. (Ne čez 15 let star). Anton Kessar Maribor, Štolai trg 5. 499

Iščem sadlarskega mojstra katol. prepričanega za 14 letnega črtega dečka večnega tudi nekoliko nem čina. Ponudbe na Alojz Šribar, posestnik v Litiji Kranjsko. 510

Družinam s Primorskega!

V lepem in prometnem kraju ob železnici in državni cesti je na prodaj lepa sidana hiša s nekaj orali rodovitne zemlje. Cena 12.000 kron. 1/4 ali polovico svote lahko ostane. Več pove upravništvo pod „Hiša ob cesti št. 515“

Kupim majhno hišo z dvema sobama bliizu železniške postaje ali trga. Pri hiši mora biti klet, majhno gospodarsko poslopje, vrt in vodi- njak, če mogoče tudi majhen sadonosnik. Cena ne čez 5000 kron. Ponudbe naj se pošljejo na Ivana Vračko v Pohorju pri Mariboru. 515

Krepki mlinarski učenea se popol- no oskrbo in plačilom takoj sprej- me pri Janežu Böhm, umetni mlin v Framu. Zeli se, da se učenek osebno predstavi. 486

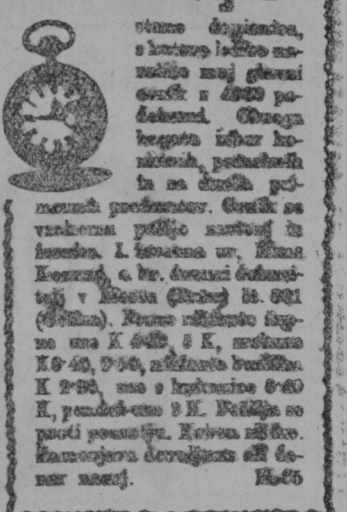
Sedlarji in čevljarji pomočniki se sprejmejo v delo (prevlačenje z unjem). Tovarna Thondorf, p. Lis- benau pri Gradcu 493

Kovji ali pr. dajalka se takoj sprej- me pri Ivan Toplak trgovina z me- blagom Juršinci pri Ptuj 497

Zavoljo balzini prodam svojo le- po posest. Na sredini posestva so hrami, lep vinograd, lepe njive in sadonosnik, lep gozd. Vse meri bliizu 8 eralov. Pol ure od postaje Peznice, do cerkve in šole. Cena 9000 kron. Naslov Ivan Tarkuš Dobrenje, št. 84 Peznica. 500

Vise in sadjerec kupim vsako po- ljubno množino Julij Glaser, stav- benik Maribor, Mollinghof. 443

Pet vinarjev

Zanesljivega, izvežbanega vinarja z najmanj 4 delavskimi močmi se sprejme. Vpraša se pri g. K. Grätsch, Maribor, Gosponka ulica št. 7. 514

Vinar s 4 do 6 delavskimi močmi se sprejme in en kravar. Stav- benik Julij Glaser, Maribor, Mel- linghof. 501

Orehev les (okrogol) od 20 cm de- belast naprej brez prevelikih gré vsako množico od državne ali žu- ne železnike postaje kupi proti takojšnemu plačilu, enakno sme- reje ljubje in čresle po najvišji ceni Rudolf Dergan trgovec Laški trg. 478

Teserje in zidarje sprejme v stalno delo in za dobro plačile stavbeni mojster Julij Glaser Maribor (Mel- linghof.) 444

„Sokna Avstrija.“

Kdor mi pošlje v kuvertu za 45 vinarjev novih in neporabljenih znamk in pa svoj natančen naslov, pošljem mu takoj tri nove krasne pesmi: I. „Svetovna vojska“, II. „Junaki fant“ in III. „Tolažba dekletu.“ Tudi prve štiri namerē: „Sokna Avstrija“, „Slovo in loči- tev“, „Blagor mu v tuij zemlji!“ in „Godci svetovnega plesa“, so še na razpolago za 50 vinarjev. Kdor pa želi imeti vseh 7. pesmi, pošlje mi naj samo 80 vin. v znamkah. Mislim, da še nikomur ni bilo šal, kateri si je že naročil prve štiri in mu tudi ne bo za te tri, ki sem jih zdaj iskal. Naročuje se pri izdajatelju Mat Belec pri Sv. Bolženku v Slov. goricah via Ptuj Štaj. 475

Svetovna vojka

dokazuje jasno, da samo oni za- more prenašati skoraj nečloveške mure, ki ostane hrteca. Zato zahtevajte v vsaki gostilni kot pi- jačo izvrstne hrtomarske pokalice. Feder Kucovec, tvornica pokalice in sodavice, Ljstomer. 311

Volno

ovcjo oprane in neopro- no kupim vsako množina po najvisji ceni proti ta- kojšnemu plačilu, ter pla- čam vožnjo sam. Večja množino pošljem potnika osebno prevzeti. Veletrg. R. Stermecki Celje št. 17 Stajersko. 508

500 kron!

Vam plačam, ako Vaša kurja očesa, bradavice, obtiščanci v tret dneh brez bolečin na igi- nejo s korenino vred **Bia balzomom.** Lenček s garancijskim pismom 1 K, s lončki 2-50, 6 lonč- kov 4 50 Kemony, Košice Kassa I Postfach 12, Ogr- sko. 492

I KAVA!

50% cenejša:

Amerikanska štedilna kava, vele- aromatična, isdatna in štedilna. 5 kg poskusna vroča 11 K franka po povzetju. Pol kilograma vele- prima najnižji čaj K 2-20 oddaja A. Sapira, eksport kava in čaj: Tiazabogdan 486. Ogrsko. 377

Suše goba, fižel, viski katovec ter sploh vse deželne pridelke, kakor tudi vrste vrče kupi veletrgovina Anton Kolenc, Celje Graška cesta št. 22. 450

Kdor svoj želodec ljubi,
ne pije drugega, kakor
želodčni likér

Najboljši želodčni likér!

Sladki in grenki.

Pristni „FLORIAN“ ne slabi in ne omami,
ampak daje moč in veselje do dela!

Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Ako naročite

in to nemudoma storite,

- 1 srečko avstrijskega Ruščega križa
- 1 srečko ogrskega Ruščega križa
- 1 srečko budimpeštanske bazilike
- 1 dobitni list 3% zemlj. srečk iz l. 1880
- 1 dobitni list 4% ogrske hip. srečk iz l. 1884

Mesečni obrok
za vseh pet
srečk ozir.
dobitnih listov
samo 5 kron

12 žrebanj vsako leto, glavni dobitki 630.000 K

dobite igralno pravico do dobitkov ene turske
srečke v znesku do

4000 frankov popolnoma zastonj.

Pojasnila in igralni načrt pošilja brezplačno 484

Srečkovno zastopstvo 15, Ljubljana.

**VABILO na
redni občni zbor**
hranilne ce in posojilnice v
Novicerkvi.

Ker redni občni zbor dne 20. junija 1915 ni bil sklepčen, vrši se drugi občni zbor dne 19. septembra 1915 na istem mestu in z istim dnevnim redom ter bode veljavno sklepal ne glede na število navzočih združnikov. 526

**Proti
NALEZENJU**

se moramo sedaj varovati tem bolj, ker sedaj nalezljive bolezni, na primer: škriateljica, ošpice, kosa, kolera, tifus nastopajo s sršičano močjo, zato

rabite

povsod, kjer se pojavijo take bolezni, najprimernejše desinfekcijsko sredstvo, ki ga morajo imeti pri vsaki hiši. Najpriljubljenejši razkužilo sedanosti je po presedah zavodov prof. Löfflerja, Liebericha, Proskauerja, di Vestea, Pfeifferja, Vert. us, Pertika, Vasa itd. nesoparno

LYSOFORM

ki se brez vonja, neoparjen in ceno dobi v vsaki lekarni in drogeriji v originalni steklenici (zeleno steklo) po 90 v. n. Učinek Lysoforma je točen in zanesljiv, zato je ga zdravnik priporočajo za raskutev nje pri bolniški poselji, za izmivanje ran, oteklin, za antiseptične obveze in za irigacijo.

Lysoformovo milo

je voljno toaletno milo, ki obsega Lysoform in učinkuje antiseptično in se lahko rabi za najbolj občutljivo kožo. Dala kaže mehko in voljno. Babli boste zato sanaprej to izvrstno milo, samo navidez drago, v rabi pa jako varčno, kar milo dolga traja. Štomad stane 1 K 20 vln.

Lysoform s poprovo meto

je močno antiseptična esenca voda, ki takoj in zanesljivo odstrani vsak iz ust ter sobe bel in konservira. Tudi pri kataritih v nosu, kašlju in nahodu ga po zdravniški odredbi lahko rabite za organje. Nekaj kapljic zadostuje na kosarou voda. Originalna steklenica stane 1 krono 00 vinarjev.

Zanimivo knjigo s naslovom „Zdravje in desinfekcija“ pošilja na željo gratis in franco kamik HUBMANN, Dunaj, IX, Grotzschgasse 2.

Loterijske številke.

Gradec, dne 1. septembra 1915 65 60 4 55 23
Linc, dne 4. septembra 1915: 45 85 60 88 1

Pozor kmetovalci!

Kupujem volno, vinski kamen, vossek in suhe gobe.

Ivan Ravnikar, Celje,
veletrgovina.

Tvrška

Milan Hočevar Celje

Glavni trg št. 10, tik farne cerkve.

Naznanjam, da v moji trgovini dobivate zanesljiva kaljiva semena za polje in vrte po solidni ceni.

Posebno priporočam od predenca očiščeno:

- Domače ali konjsko deteljno seme, potem Lucerner ali nemška,
- lakarnat za enkrat kositi,
- Esperet, takozvana večna detelja,
- Travnino seme za mokre in suhe travnike,
- Korenjevo seme,
- Runkelno repo, radeče dolgovala, rumeno dolgo in okroglovato,
- Svinjsko salato.

Vseh vrst semena za vrte, kakor tudi rajsko in žveplo za vinograde.

Obilnega obiska pričakujem hilešim s velespoštovanjem

Tvrška M. Hočevar Celje

Glavni trg št. 10, tik farne cerkve
trgovina žepeterijskega blaga.

Manufakturno trgovino J. FAULAND v Ptujju se najbolj priporoča.

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se sprejemajo: zavarne po 4 1/2%, proti trimesnemu odplačevju po 6%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjigice se sprejemajo kot gotov denar, se da bi se njih obravnavanje kaj prebdele. Za nalaganje po polti se pošilja hranilne poloizice (87.078) na razpolago. Raznosni števci plača posojilnica sama.

Posojila se dajajo la članom in znotraj na vknjižbo proti papirni varnosti po 3 1/2%, na vknjižbo oploh po 5%, na vknjižbo in poročilo po 5 1/2%, in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposajuje na zavarovane vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih banarab uvedo pri prevzemu posojilnica v svojo last proti povratni gotovih stroškov, ki po nišdar na prostogajo 7 kron. Prebaje na vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le banke.

Uradne ure se vsake vrste in četrtak od 9. do 12. ure dopoldne in vsake soboto od 8. do 12. ure dopoldne nevarni praznike. V uradni urah se sprejemajo in izplačajo denar.

Pojasnila se dajajo in protuje sprejemajo vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne knjižice.

Stolna ulica št. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

Obrestuje hranilne vloge po **4 1/2%** od dneva vloge do dneva vridiga.
Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojila na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.
- Posojilnica daje tudi domače hranilnike. -

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadst.